

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVIII. évfolyam

8625. szám

8 oldal 30 bani

Péntek

1972.

december 15.

A Köztársaság kikiáltása 25. évfordulójának tiszteletére

Teljesítette ez évi tervét

a Vasút homok- és kőtermelő részlege

A homok- és kőtermelő részleg a napokban jelentette az évi gazdasági tervének teljesítését. Az árutermelési tervet december 12-én, az össztermelési tervet pedig már december 2-án megvalósították. E mutatóknál két-, illetve mintegy hárommillió lej többlettermelést érnek el év

végéig. Mindez 80 000 köbméter kavicsot, 65 000 tonna zúzott, valamint 8000 tonna terméskövet és körülbelül 600 köbméter vasbetont jelent terven felül. Külön kell hangsúlyoznunk, hogy az egész többlettermelést a munkatermelékenység jelentős növelésével érték el.

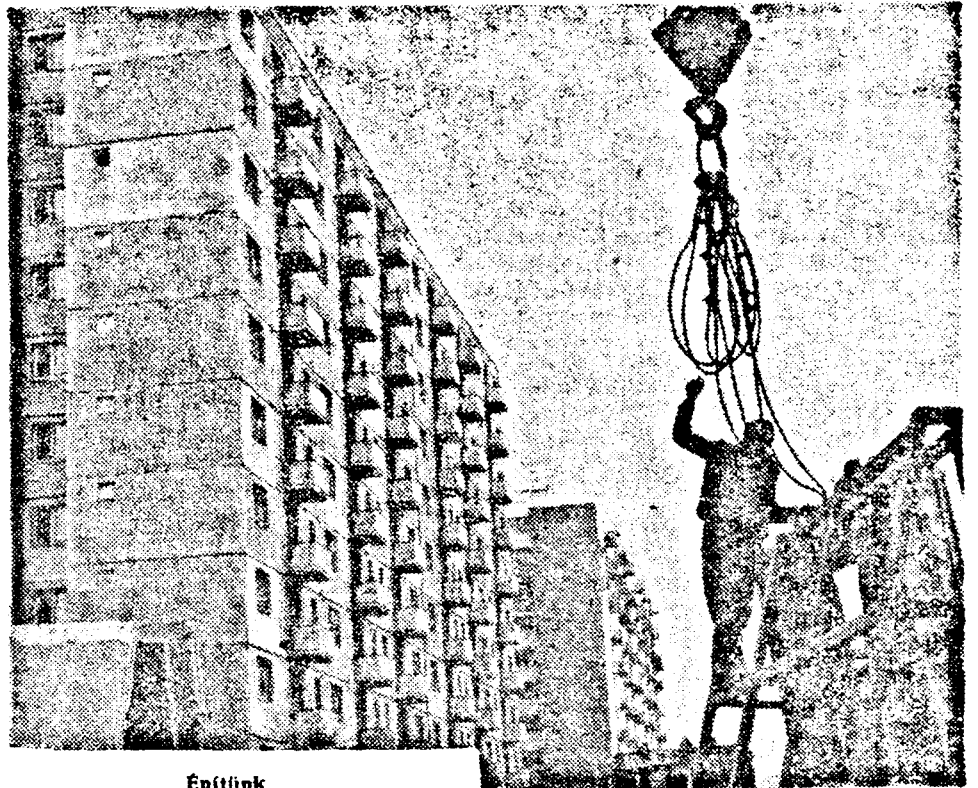
Amatőr filmesek fesztiválja

Két napon keresztül, kedden és szerdán, szakszervezeti filmklubok tapasztalatcserejére került sor városunkban, a Szakszervezetek Arad Munkásművelődési Tanácsának rendezésében. A meghívott Bihar, Hunyad, Krassó-Szörény, Temes és Arad megyei műkedvelő filmesek egyetlen, de rendkívül sok gondolatot ébresztő témát vitattak meg: milyen szerepet játszhat a hetedik művészet a hatékonyabb, gazdaságosabb termelés biztosításában. A legjobb érvül

mindenesetre a bemutatott 18 film szolgált, amelyek közül a legjobbakat díjazták.

A Köztársaság negyedszázados évfordulója tiszteletére megrendezett tapasztalatcsere legfőbb tanulsága az volt, hogy az amatőr-filmeseknek nem lehet, és nem is kell felvenni a versenyt a hivatásos művészekkel.

A hasznos találkozóiért dícsértet illeti a rendezőket, résztvevőket egyaránt.

Építünk

Lapok a Köztársaság kikiáltásáért vívott harc történetéből

Sokan élnek

még azok közül, akik végigharcolták az 1944-47-es éveket, amikor a Román Kommunista Párt harcba hívta népünket a polgári demokratikus forradalom kiteljesítéséért, a szocialista építés feltételeinek megteremtéséért. Akár az élők emlékeztetésében, akár a levéltárak megsárgult irataiban kutatunk, ugyanazt a következtetést vonhatjuk le: hősi harcok voltak azok. Mi, aradiak, románok, magyarok, németek, szerbek és más nemzetiségűek, a történelem távlatából örömmel állapítjuk meg, hogy megyénk népe — együtt az ország népével — becsülettel vette ki részét a harcokból.

Már az 1944 augusztus 23-i történelmi fordulót követő órákban az RKP Arad megyei szervezete, élén az új öttagú bizottsággal, megkezdte a pártmunka újjászervezését, hogy sikeresen oldhassa meg a soron lévő feladatokat. A párt soraiiba beléptek a munkásosztály legjobbjai, szü-

mos értelmiségi, fokozatosan megalakultak a falusi sejtek is, 1945 végén már több mint 11 000 kommunista tevékenykedett megyénkben. A legerősebb pártszerve-

— Helytörténeti visszatekintés —

vezetek az ITA-ban, a Tebában, az ASTRA-ban, Indegraraban működtek.

Az antifasiszta harc évében kialakult munkásegység töretlenül folytatódott a megyei munkás egységfront bizottságok keretében, amelyek az RKP és a Szocialista Párt képviselőiből álltak. Az SZDP aradi szervezetében pozitív tényezőként könyvelhető el a bakoldali elemek vezető szerepe, akik a párt országos meg-

nyilvánulásain is a munkásegység megerősítése mellett foglaltak állást. E munkásegység nyilvánult meg az 1944 szeptemberétől kezdve újjáalakult aradi szakszervezetekben is, melyek 1945 végén már 36 065 taggal rendelkeztek. Majd megalakult az Ekésfront szervezete, melynek megyei bizottságát 1945 június 30-án dr. Groza Péter jelenlétében választották meg. A Magyar Népi Szövetség is csakhamar népes táborral kapcsolódott be a demokrácia frontjába, s 1945 májusában már 13 875 tagot számlált.

A demokrácia aradi

táborának megerősödése lehetővé tette, hogy megyénk fokozottan vegye ki részét abból a harcból, amely a Hitler-ellenes háború támogatásáért, az ország demokratikus átalakításáért folyt. Az aradi tömeg-

GLÜCK JENŐ

(Folytatása a II. oldalon)

Órarendetlenség

Cseng a telefon.

— Halló 1-16-92?

— Igen, szerkesztőség.

— Tudják kérem, mit jelent ez a szó, hogy órarend?

— Ne tessék tréfálni!

— Nem tréfa ez. És azt tudják-e mit jelent az ORARENDETLENSÉG?

— Ön nyelvész?

— Nem... munkás vagyok a textilgyárban. Jöjjenek ki ide az UTATÉRRE, ha meg akarják ismerni az új szó jelentését.

Kimentünk. Megértettük.

Az órarendetlenséget három üzlet találta fel:

1. Zöldség és gyümölcs üzlet

Kifüggesztett órarend: Nyitvatartási idő: 7-12; 13.30-17.30.

2. ÁMV-k üzlete

Órarend: 7-12; 16-18.

3. Kifli- és kenyérbolt

Órarend: 6-14.

Órákra pillantunk. A pontos idő fél 11. Mindhárom üzlet zárva. (—n)

TISZTELETTÁBLA

gyárban kitanulta a műköszörűs szakmát. 1958-ban a bucsuésli egyetemen magyar-román szakos tanárjelölt.

Makacs kitarása a későbbiek folyamán sem hagyta el. Ötödéves egyetemista korában könnyen derékba törhetett volna tanári pályája, tőle független okokból. Konokasága segítette át a nehézségeken. Így lett tanár Feketegyármaton, majd Pankolán, végül 1968-ban, igazgató Kisperegén. A hosszúra nyúlt bevezetőben mondtakát előre kellett bocsátanom, ha „Kovács igazgató bácsi” portréját kísérlelem megrajzolni. Következetessége, szilárd akarata talán döntő szerepet játszott az iskola utóbbi néhány évének életében.

Nem rajongott az igazgatói állás ötletéért. Gondolkodási időt kért a 28 éves fiatalember. A kisperegi iskola (az egy évvel előbb felépült, akkor „mezklabas menyasszony”) nehéz diónak ígérkezett. A tanárok közötti ellentéték, a szülőkkel megromlott kapcsolatok, a tanulmányi eredmények, a továbbtanulók kis száma mind erre mutatott. Fordulópontnak kellett következnie, s a főszerep eljátszása az új igazgatóra várt...

Nem születünk igazgatóknak

— Nem gondoltam soha arra, hogy igazgató leszek. Nem születünk annak, az egyetemen sem tanítanak rá. Tanácsot, nem panaszkodhatom, bőven kaptam utóvalónak. S ha már elvállaltam az akarat, a munkabírás sem hiányzott.

Nehéz lenne megmondani, hogy az utóvaló mennyit segített. Nem is fontos. Nézzük a tényeket.

Az utóbbi években vagy húsz kisperegi gyermek került liceumba, még több szakiskolába. Ma már a végzősök közül nagyon kevesen maradnak meg a nyolc általánosnál.

A tíz tanerő közül öt az elmúlt három évben tette le a második fokozati vizsgát, ketten most jelentkeztek a második, ketten az első fokozatra.

A tanári karban a hangulat gyökeresen megváltozott.

Rendszeres, tudományos módszertanú munka, tevékeny önképzés, továbbképzés folyik.

Az iskola és szülők kapcsolatáról: szülői támogatással vásároltak magnetofont, lemezjátszót, fotokör, felszerelést, rádiót, függönyöket, szőnyegeket stb. Tervezik a

televízió vásárlást. Kún István, az egyik szülő önként vállalta a lányok varrásra tanítását.

JÁMBOR GYULA

(Folytatása az V. oldalon)

Idényszáró döntetlen

UTA—Kolozsvári Universitatea 1:1 (1:0)

UTA stadion. 5000 néző. Vezette: Liga Vasile (Galac) — Popovici Gheorghe és Stincan Romeo (Bukarest). Csapatok: UTA: Vidák — Purima, Pirvu, Pozsonyi, Popovits (a 78. perctől Biró) — Condru (a 63. perctől Sima), Petescu, Brosovszky — Axente, Domide, Kun II. UNIVERSITATEA: Ștefan — Crețu, Mihăilă, Salamon, Poráczy — Munteanu, Anca, Mureșan — Uifăleanu, Soó, Lică (a 46. perctől Barbu). Góllövők: Brosovszky (44. perc), illetve Soó (57. perc). Szünetarány: 10:7 (3:2). Sárgalap: Brosovszky (75. perc).

Onisie mester szerdán belgért taktikai meglepetése annyiból állott, hogy a kolozsváriak, amikor védekezésre kényszerültek, négy középpályással játszottak, akik követő emberfogással próbálták már a pálya középső harmadában „megfojtani” az UTA akciót, hogy aztán hosszú labdával indítsák a gyors és erőszakos Uifăleanu, a szélső cselező Lică, vagy az utóbbi helyére beállt Barbut. A vendégek középpályás-fülsője ellenére az UTA kezdeményezett többet, s a 16. percben Ștefan csak nehezen mentett Brosovszky elől, majd Mihăilă a gólvonalról rúgta vissza a Brosovszky lötte és az üres kapuba tartó labdát.

Mindkét csapat játékosai nagy hibaszálakkal játszottak, a labda gyakran méterekre pattant el tőlük, átadásai és kapulövésük pontatlanok voltak. A 39. percben Soó 18 méteres erős lövése után felpattant a földről a labda, és... fején találta Vidákot. Egy perccel a félidő lefújása előtt Mihăilă és Ancă átugratta a labdát, Brosovszky mintegy 20 méterről rálőtte, és a „pettyes” a későn vetődő Ștefan hasa alatt az alsó sarokba csúszott: 1:0.

SZÜNET UTÁN

még két perce sem játszottak a csapatok, amikor Crețu a tizenhatoson belül közel ért a labdához. A bíró rövid gondolkodás után — tizenegyes helyett — a vendégek javára ítélt szabadrúgást! Azt hittük, hogy ennek ellenére könnyen győz majd az UTA, mert egymás után két helyzete is adódott, de előbb Axente üres kapuba tartó labdáját Salamon fejelte szögletre, majd Kun II. közeli, de nem eléggé pontos fejesét tornászta ki a léc alól, nagy bravúrral, Ștefan.

Aztán hirtelen megváltozott a játék ké-

pe, kilamadott az Universitatea, felgyorsult, változatos és élvezetes lett a játék. Az 57. percben az egyik kolozsvári támadás végén Petescu röviden adott haza, és a szemületes Soó közelről a hálóba helyezte a labdát: 1:1. Az egyenlítő gól után az Universitatea támadott többet, ám Uifăleanu és Barbu a kapu torkából sem tudott gólt rúgni. A találkozó hajrájában nagy nyomás nehezedett Ștefan kapujára, de a kolozsváriak akciói voltak gólvesztésebbek, s ha a játéklevezető — a tizenegyes meg nem adását akarván ellensúlyozni — nem állítja meg őket többször is indokolatlanul, talán még a győzelmet jelentő gólt is megszereztek volna.

A küzdelmes, de csak közepes színvonalú mérkőzésen az UTA-nak volt több tiszta gólhelyzete, de az egyetemisták mégis megérdemelték a döntetlent, mert igen szervezettek és lelkesen játszottak. Az aradi fiúk is nagy akarással küzdöttek (sajnos, Brosovszky és Biró még labda nélküli rugdosással is megpróbálkoztak), de a győzelmet néhány játékos gyenge egyéni teljesítménye következtében nem tudták megszerezni. Jók: Popovits, illetve Ștefan, Salamon, Munteanu és Soó. A játéklevezetői hármas sokszor tévedett.

Tartalékcsoportok: UTA—Universitatea 2:0 (1:0).

OROSZHEGYI KÁROLY

További eredmények: Kolozsvári CFR — Craiovi Universitatea 1:1 (1:1), Resicai CSM — FC Argeș 1:0 (0:0), Petrolul — ASA 2:1 (2:1), Dinamo — Farul 2:0 (1:0), Jiul — Sportul studentesc 3:0 (1:0), Rapid — Sportklub 3:1 (2:0), Steagul roșu — Steaua 0:2 (0:1). Az őszi bajnok a Steaua lett, az UTA a 9. helyen végzett.

Lapok a Köztársaság kikiáltásáért vívott harc történetéből

(Folytatás az első oldalról)

gek lelkesedéssel fogadták az Országos Demokratikus Arcvonal platformját, amely az RKP dolgozott ki és amely egy demokratikus kormány megalakítását, az ország újjáépítését és demokratizálását tűzte ki célul. Arad lakosságának harci elszántságát híven tükrözte az 1944 október 15-i tömeggyűlés, melynek résztvevői követelték, hogy mondjon le a Sănătescu kormány. Ugyanez a harci szellem jellemezte az október 22-i népgyűlést is. Bár a reakció mindent megített, hogy megghiúsítsa a gyűlés sikerét, mintegy 8000 résztvevő nyilatkozatban hangsúlyozta, hogy a Sănătescu kormánytól nem várható olyan intézkedések, amelyek a néptömegek követelését megvalósíthatják. Az ország-szerte kibontakozó forradalmi harc november elején elseperte a kormányt és helyébe olyan lépett, melyben a tárcák mintegy harmadát már a demokratikus pártok képviselői kapták meg. A reakció ellen folyó harc keretében 1944 november végén került sor Aradon a demokratikus polgármester és prefektus beiktatására, majd megkezdte a dolgozó parasztok a községek élére is demokratikus vezetőket állítottak. Számos helységben, így, Majlátón, Monostoron stb. a lakosság szembeszállt a csendőrökkel, Aradon pedig 1945 február 27-én immár 25 000 ember követelte a demokratikus kormány beiktatását. 1945 március 6-á végül is meghozta országunk történetében az első demokratikus kormányt, élén dr. Petru Grozavai.

A munkás-paraszt szövetség megteremtésének útján döntő szerepet játszott a demokratikus földreform végrehajtása. A Román Kommunista Párt felhívására már 1945 elején megindult a föld forradalmi úton történő felosztása, a törvény életbe léptetése nyomán 1946 márciusáig 17 300 parasztszalád jutott földhöz. Ezenkívül közel 2000 ekét, 1400 szekeret, 8500 állatot stb. juttattak az új tulajdonosoknak. Ebben az időszakban a munkásosztály jelentős segítséget nyújtott a földreform megerősítéséhez, a mezőgazdasági terme-

lés biztosításához. Arad megye mezőgazdasága 1945 elején súlyos helyzetben volt. A front átvonulása és a reakció szabotázsai miatt 1944 őszén a vetéstervet mindössze 29,69 százalékban teljesítették. A párt felhívására, a munkásosztály segítségével 1945 tavaszán a vetést olyan sikeresen szervezték meg, hogy a bevetett terület 97 százalékán termést takaríthattak be, az őszi kampanyban pedig már 4 százalékkal túlteljesítették a tervet.

Az ipari termelés még nagyobb nehézségekkel küzdött. A háború tönkretette az ASTRA 78 szálalékát, az ITA, a FITA (mai Vörös Triko) stb. szintén súlyos károkat szenvedett. Az ITA például 1945-ben termelőképességének mindössze 50 százalékát használta ki.

A munkásosztály hősi

helyállása, bár a gyárüzgatók szabotázsába ütközött, meghozta a maga eredményét, így, az ASTRA-ban a romok eltakarítása és az újjáépítés önkéntes munkával indult meg. Jelentős szerepet játszott a termelés növekedésében az RKP 1945-ös októberi Konferenciája s az ezt megelőző tartományi konferenciák tiszteletére kibontakozott verseny, melynek keretében az Aradi Vasúti Főműhelyek Bányát tartományban a második helyet érték el. Az RKP Országos Konferenciáján elfogadott program az ország újjáépítését, a demokratikus rendszer megerősítését irányozta elő, s újabb erőfeszítésekre ösztönözte Arad megye népét, elsősorban a munkásosztályt.

Az 1945–47-es évek egyik legnehezebb feladata közé tartozott a dolgozók ellátásának biztosítása, az egyre növekvő infláció körülményei közepette. E tekintetben jelentős eredményeket értek el az ASTRA, ITA, Indagrara, a CFR ekonomistái, s az RKP kezdeményezésére létesített Solidaritatea szövetségek, melynek 1945 végén 11 000 tagja volt. Ennek ellenére a tűzifa és az alapvető élelmiszerek beszerzése továbbra is súlyos gondot okozott.

(Folytatjuk)

A közúti forgalom irányítóinak nyomában

■ Adamsz János, útkeresztelődésnél nem adta meg az elsőbbséget Pflug Józsefnek — aki motorkerékpárjával szabályosan közlekedett — és elütötte. Pflugot súlyos sérülésekkel szállították kórházba.

■ Weiglan János és felesége, Magda figyelmen kívül hagyta az úttesten és egy tehergépkocsi mindkettőjüket elütötte. Súlyos sérülést szenvedtek.

■ Taut Gheorghe illtas állapotban vezette gépkocsiját a Petru Rareș utcában és összeütközött egy másik szabályosan közlekedő járművel. Az anyagi kár jelentős.

■ Györgyös Anna kerékpárjával közlekedett. Nem jelezte, hogy be akar fordulni a Doamnei utcába. Az utána robogó gépkocsi vezetője, hogy elkerülje a balesetet, egy villanyoszlopnak vezette járművét. A gépkocsi megrongálódott.

■ Vozi Teodor kölcsönadta Mobra robogóját Codrean Grigoriének, aki nem rendelkezett hajtási engedéllyel.

Mindössze néhány példa az utóbbi időben Arad municípium területén történt közlekedési balesetek tömkelegéből. Elgondolkodtató. Mert az elmúlt év novemberéhez viszonyítva, az idén, novemberben nagyobb volt a balesetek száma. Többen veszítették életüket, nagyobb az anyagi kár. Miért? Minek tulajdonítható mindez? Kér-

dések, amelyekre az országutak szélén kerestünk választ.

Hiába bizonygatja ezt Ihm Adolf. Az alkoholszonda rábizonyítja. A fuvarlevél szerint Ihm Adolf immár több mint 12 órája ült a volán mellett. Hogy hol ivott és mennyit, azt nem tudtuk meg. Annyi bizonyos, hogy ivott, mert az alkoholszonda nem lehet becsapni. Állítása szerint csak egy üveg sört ivott.

Míg a közlekedési járőr a 21 Ar 2131 rendszámot viselő gépkocsi fényoszlopjánál a jegyzőkönyvet írja, Ihm Adolf könnyűről fogadkozik, csak most az egyszer becsásának meg, soha többet nem iszik, mert neki gyermeke, felesége van otthon. Ő mondja, hogy tudja mit jelent, ha az ember illtasan vezet, mert a nap folyamán sok balesetet látott...

Ott a közlekedést ellenőrző milicista elött eszébe jutott a gyermeke, a felesége, az, hogy a balesetek nagy részét az illtaság idézi elő. Miért nem jutott mindez akkor eszébe, amikor felemelte az itallal teli poharat. Késő banat...

Ugyanabban az időben, amikor Grădișten Ihm Adolfot megbüntették, a város másik végében, Gavazine Leonle, 22 éves fiatalember a 31 Ar 1450 rendszámot viselő te-

hergépkocsijával belehajtott a Fintinele felé szabályosan közlekedő autóbuszba. Még szerencse, hogy súlyosabb sérülés nem történt. Az „összekoccanás” oka: illtas állapotban való vezetés.

Tănase Teodor, a mezőgazdasági termelőszövetkezetek anyaglerakatainak gépkocsi-vezetője, a zádoriaki úton járművét illtasan vezette. Hajtási engedélyét felfüggesztették. Hasonlóan járt Rusu Gheorghe, a Muresul állami mezőgazdasági vállalat traktorosa, Dașcău Teodor, az ITA gépkocsi-vezetője, Farkas Mihály, a Szerszámgyártó dolgozója.

Egyes gépkocsi-vezetők hajmeresztő dolgokat művelnek. Radu Annamária, Horia községet elhagyva bekapcsolta gépkocsija fényoszlopait és nem törődött azzal, hogy a fény elvakítja a szembejövő járművek vezetőit. Sőt, egy vérfogasztó mutatót is végzett. Nem adta meg az elsőbbséget egy szembe haladó, munkásokat szállító tehergépkocsinak s majdnem katasztrófa történt.

Vasile Romulus, az 1 AR 4808 rendszámot viselő személygépkocsijával a Moș Ajun utcából „rohant” fel a nagyforgalmú Vörös Hadsereg útra. Szerencsére nem történt baleset. Hajtási jogosítványát két hónapra bevonták.

Műszakilag hibás járművel nem szabad közlekedni. Tudják ezt a járművezetők. Ennek ellenére Torba Mihály műszaki ellenőrzést igazoló bizonyítvány nélkül vezette gépkocsiját; Gorda Iosif, a Progresul Megyei Helyiipari Vállalat traktorosa pedig fényoszlop nélkül közlekedett; (A mikelakaj autószerelőknél kijavították a műszaki hibát); Tăfălan Ioan, Vladimirescu községben közlekedett kerékpárjával, de a villanylámpát nem gyújtotta meg. Stoian Onoiu motoros, a kék fény jelzésre nem állt meg, de amikor arra kényszerítették, kiderült, hogy miért hajtott el: utitársának nem volt bukósisaka.

A felelőtlenség súlyos következményekkel jár. Vessenek egy pillantást a mellékelt képekre. Hátborzongató.

Egyre visszatérő mondat. Néhány vállalat szállítmányozás; osztályának vezetőjével folytatott beszélgetésünk alatti hallottuk. A Szesz- és Élelmiszeripari Vállalat Dumitru azt mondta, hogy naponta kölik a gépkocsi-vezetőkkel az időjárás viszonyokat, felhívják figyelmüket a szabályok betartására. Fz így van. Viszont keveset tettek a gépkocsi-vezetők neveléséért. Krézler András például fekete farral foglalt meg. Kérdésünkre és a közlekedést irányító milicista kérdésére azt állította, hogy a főnöke unokahúgának szállít. Végül kiderült, hogy a főnöknek semmilyen Hentu Maria nevű rokona nincs. Tehát hazudott. Kétszeresen vétett. Félre akarta vezetni a milicia szerveit.

Az aradi Autobazánál, az év második felében két súlyos baleset történt. Ezt feldolgozták a vállalat valamennyi gépkocsi-vezetőjével, s azóta bármilyen szabálysértést visszaminősítik a gépkocsi-vezetőket, Rusu Gheorghe főhadnagy, a municípiumi milicia közlekedési osztályának vezetője minden hétfőn előadást tart az Autobazánál.

Es mégis: magas a balesetek száma. Emberek, anyagi károk. S mindez a felelőtlen emberek miatt. Még egyszer nézzük meg a mellékelt képeket, melyek figyelmeztetnek: tartassuk be a közlekedési szabályokat!

KOVACS SÁNDOR
SÁNDOR JÁNOS

AZ ÚT KEZDETÉN...

A Jó tulajdonos, jó gazda, jó termelő mozgalom három aradi üzemben

A „Minden honpolgár jó tulajdonos, jó gazda és jó termelő” mozgalmat, a Szocialista Egységfront Megyei Tanácsa, az RKP Arad megyei bizottságának ajánlására, december 1-én indította el. Tudatában vagyunk annak, hogy az eltelt két hét csupán a kezdeti lépések megtételéhez volt elegendő. Nem lehet ez másképpen. Hiszen a mozgalom, amely a dolgozók felelősségerzetének fejlesztését és azt tűzte ki célul, hogy valamennyi honpolgár jól gazdálkodjék az anyagi javakkal, ésszerűen használja fel a

nyersanyagokat, a termelési kapacitásokat és a munkaidőt, harcoljon a hanyag magatartás, a fegyelmezetlenség és a közvagyon megkárosítása ellen, összetett, az anyagi termelés minden területére kiterjedő intézkedéseket tételje fel. Három aradi vállalatban jártunk, a Mezőgazdasági Gépeket Gyártó, Javító és Szerelő Üzemben, az Electrometal Megyei Helyiipari Vállalatban és a Szerszámgépgyárban, hogy tessen érjünk azt a pillanatot, amikor a felhívás a termelés gyakorlatával találkozik.

jelent havonta. Apró alkatrész, de egy év alatt...

— A gazdaságos, hatékony munka atmoszféráját nem könnyű megteremteni, ébren tartani.

Bár Rob Mihai nem barátja a papírosoknak, most mégis előveszi az akciótervet tartalmazó iratcsomót és találmányra kinyitja:

— Nézzé, itt vannak a vizuális agitáció jelszavai, néhány nap múlva elkészülnek és szerte a gyárban kifüggesztjük őket.

Az iratok között néhány névjegyzékre bukkantok. Kérdő pillantásomra a párttitkár elmondja, hogy megalakultak a gyári munkástanácsok.

Sokat várunk ezektől a konzultatív szervektől. Kétségtelen, hogy tapasztalatuk, a termelés napi problémáinak alapos ismerete sokat segít majd az optimális döntések, megoldások megtalálásánál. Ugyanilyen fontos azonban az a tény is, hogy a munkásdemokrácia állandó fejlődése hozzájárul a tulajdonosi magatartás és igényesség kialakításához s ez szintén sokat jelent.

Az Electrometalban tett látogatás hasznos volt. Felhívta a figyelmet arra — s ezt más vállalatok is meg kell hogy szívleljék — a Jó tulajdonos, jó gazda, jó termelő mozgalom nem egyszerűsíthető le csupán a termelés technikai-technológiai vonatkozásaira, hanem lényegi vonása a dolgozók tudata, a munkásöntudat fejlesztése. A kidolgozás alatt álló terveknek ezt a sajátosságot nem szabad szem elől tévesztienünk, hiszen éppen ez a siker egyik kulcsa. Különösen oda kell figyelniünk a párt november 20–21-i plenárisának határozata nyomán megalakított munkástanácsok működésére. Ezek a kollektív szervek használhatják a leghatékonyabban a vállalatokban lévő szellemi erőforrásokat s bátran ezt is írhatjuk: az erkölcsi tartalékokat is. A munka etikáját nem mérhetjük közvetlenül, de senkinek sem kell megmagyarázni, hogy közvetlenül befolyásolja a termelés gazdaságosságát, elég, ha a munkaidő és a gépi felszerelések kihasználási fokára utalunk. Jól mondta tehát Rob Mihai: a siker egyik kulcsa a gondolkodásmódban beállított fejlődés.

...a magunk házatáján

— Látott az udvaron fedetlen gépet? — fogadott Boatá Gheorghe, a Mezőgazdasági Gépeket Gyártó, Javító és Szerelő Üzem pártbizottságának titkára. — Ugye, hogy nem? A Szocialista Egységfront Megyei Tanácsának felhívása után rögtön szétnéztünk a magunk házatáján. A több körültekintést igénylő távlati tervek kidolgozásán kívül azonnal hozzáláttunk a sürgős tennivalók elvégzéséhez, így a nyilvánvaló pazarlás megszüntetéséhez. Az üzem udvarán tárolt villanymotorokat szépen rendbetettük és lefedtük őket műanyag védőborítással. Ezenkívül felülvizsgáltuk a különböző munkahelyek tüzelőanyag- és villamosenergia-fogyasztását. Körtülnézhet bárki az egész üzemben, sehol sem talál feleslegesen felgyújtott villanygót vagy neoncsövet.

A párttitkár szavait nem akarom megszakítani, kár is volna. Hisz olyan hagyományokról beszél, amelyek a Jó tulajdonos, jó gazda, jó termelő mozgalom széles körű kiterjesztésének legbiztosabb alapját képezik. Ez év májusában javasolta a szerelőrészleg, hogy minden negyedév egy napján megtakarított fémből dolgozzanak. A vállalt 50 tonna fémmegtakarítás helyett, év végéig minden bizonnyal elérik a 65 tonnát.

— Kár, hogy csak májusban született meg ez a kezdeményezés — jegyzi meg sajnálkozással Boatá elvtárs — hisz sokkal szebb eredményekről is beszámolhatnánk ezen a téren.

A fémtakarékossági mozgalmat elindító hármas részleg vezetője, Tolan Gheorghe mérnök azokról a lehetőségekről szót, amelyek feltárásával sokkal ésszerűbben, gazdaságosabban lehetne termelni. A szabási eljárások korszerűsítése és a hulladékok magasrendű értékesítése ma már a legtöbb helyen széles körben ismert. Fontosságukhoz nem fér kétség. De sokkal jelentősebbek a szerkezeti változtatásokkal elért fémmegtakarítások. Tolan mérnök csak egy példát említ. A D 52-es kombináltakarmány-készítő berendezésnél egy bronzsavart helyettesítettek hulladékanyagból is előállítható acélsavarral. A nyersanyag többszörös. Nem kell a bronzot önteni és forgácsolni, az acél bronzsal szem-

beni előnyeit sem kell különösképpen ecsetelni, ugyanakkor a drága (33 lej kilója) bronzot is megtakarítják. Mi az a kis bronzcsavar, kérdezheti bárki. Szerencsére kedvünk támad a népi bölcsességet parafrázálni: sok kicsi sokra megy!

Lapozgatjuk a terveket. Elképzelésekről és lehetőségekről beszélgetünk. Közben megérkezik Tranculov Petru, az üzemi pártbizottság helyettes titkára is. Régi, jól bevált kezdeményezések felújítását, újabbak bevezetését látogatja. És kimond két alapigazságot is: A kezdeményezéseket nem szabad ellaposítani, állandóan ébren kell tartani az emberek érdeklődését! Nem szabad becsapni az embereket, amit vállalunk, azt teljesíteni is kell!

Sokszor elhangzott gondolatok ezek. Lehetnének formálisak is. Az üzem termelési eredményei azonban már évek óta azt bizonyítják, hogy itt egy összeszokott, szorgalmas munkaközösség alakult ki, amely tudja, hogyan és miért dolgozik. Az üzem jelentős kibővítésén megy keresztül. Ez sok gondot megold, de sok újat is szül. A szükséges létszám biztosítása és a fiatalok szakmai továbbképzése egyik alapfeltétele a zavartalan termelési folyamatnak. A mintegy 300 KISZ-tag — az összlétszámnak körülbelül egynegyede — bevonása a magasrendű tulajdonosi szellem kialakítását célzó mozgalomba, különösen sok figyelmet követel a pártbizottság és a KISZ-bizottság részéről. A szakmai versenyek, a legrendezettebb munkahely trófeája, minőségi kiállítások, ahol a selejt mellett ott áll a hibátlan munkadarab is — csak néhány a rendelkezésre álló utak, módok közül.

A Mezőgazdasági Gépeket Gyártó, Javító és Szerelő Üzemben a jól végzett munka tudatával fogadták a Jó tulajdonos, jó gazda, jó termelő mozgalom kiterjesztését megynék egész területére. Azt tapasztaltuk, a felhívás nemcsak nyitott fülekre talált, hanem értő és gondolkodó fejekre is. Az év utolsó havában megfogalmazott tervek, elgondolások azonban csak jövőre hozták meg gyümölcsüket. Bőséges „aratlásról” szeretnénk beszámolni.

Szemléleti változás, fejlődés

Az Electrometal üzemi pártbizottságának titkára, Rob Mihai régi ismerősünk, s ennek jogán a beszélgetés is kötetlenebb, mint máskor.

— Nézzé, a mozgalom sikere szerintünk az emberek gondolkodásmódjában beálló változástól, fejlődéstől függ. Nem akarom lebecsülni a tervek, az intézkedési programok jelentőségét, de a legfontosabbnak az eleven, emberitől-emberig terjedő politikai meggyőző munkát tartom. Ez egyébként már a mozgalom elnevezéséből is következik, amely arra utal, hogy minél jobban tudatosítsuk a dolgozóknban tulajdonosi minőségeket. Meg kell érteni — ma inkább, mint bármikor — a termelőeszközök, a munkaidő, a nyersanyag felhasználása mindenkit közvetlenül érint.

— Ez igaz, de a politikai munka egyik célja eddig is ez volt — vetettük közbe.

— Magasabb fokon kell folytatnunk a megkezdett munkát. A gazdasági hatékonyság

növelését szolgálta például a Dolgozzunk havonta egy napot megtakarított anyagból nevű mozgalmunk. Ezt nyilván beépítjük az új feladatok közé, része lesz általános törekvéseinknek, ezért is mondhatjuk, hogy nem a nulla ponttól indulunk. De van valami a levegőben, a gyár atmoszférájában, ami új. Ha akarja nevezze gazdaszellemnek.

— És miben ölt testet ez az új mentálitás?

— Például, néhány nappal ezelőtt megállt a 2-es részleg párttitkára. — Találtam némi lemez hulladékot — mondja — mi nagyon jól felhasználhatnánk, intézdel, hogy kapjuk meg. Nyitott szemmel járják az emberek a gyárat, s lecsapnak a legkisebb lehetőségekre is, amely megtakarítást, jövedelmet jelent a gyárnak. Az esernyő-részlegen dolgozók felfedezték, hogy a 4-es részleg hulladékanyagait is fel tudják használni. Ez 35 000 fémgűrűt

A Szerszámgépgyáriak túl vannak már a kezdeti szakaszon, hisz másfél hónappal ezelőtt itt született meg a Jó tulajdonos, jó gazda, jó termelő elnevezésű mozgalom. Futótűzként terjedt el a megye összes gazdasági egységeiben.

A Szerszámgépgyárban nemcsak általános eredményekről beszélhetünk már, hanem a gazdaszellem kézzelfogható elmélyüléséről is. Sőt, tapasztalatokról, amelyet megoszthatnak más vállalatok.

A gyár egy kisebb közösségének eredményei is elegendők ahhoz, hogy fogalmat alkothassunk a kiteljesedés méreteiről. A szerszámkészítő részleg megvalósításai például. Először azért, mert a rendkívül korszerű és bonyolult gépi beállítás ellenére a szakmunkának különleges súlya van itt. Másodsorban, mert rendkívül értékes anyagot — acélt, ötvözt — acélt — dolgoznak fel. A munkások egyéni teljesítménye is pontosan lemérhető.

A részlegen szerszámokat, segédalkatrészeket gyártanak és javítanak. A mozgalom beindulása óta összehasonlíthatatlannul kevesebb, mondhatni nem is létezik beolvasztásra kerülő szerszám. Megjavítják vagy átalakítják. A minőség állandó javítása mellett ennek tulajdonítható, hogy a szerszámok négy termelési ciklust is kibírnak.

A szerszámgépgyáriak például nem dobják ki az elkopott esztergakést. Csak a keményfémből készült lapocskát cserélik ki rajta. Ezzel a módszerrel több mint 2 ezer kilogramm acélt takarítottak meg ebben az esztendőben. A Köztársaság kikiáltása 25. évfordulója tiszteletére tett anyagtakarékossági vállalatot is megháromszorozta eddig a részleg. Tábárcu Ioan, párttitkár ezt olyan szakemberek munkájával hozza kapcsolatba, mint Ilisie Ioan és Zabus András mesterek, akik soha nem fogynak ki az ötletekből. Az eredményt természetesen nem lehet csupán néhány szakembernek tulajdonítani. A szerszámgépgyáriak legnagyobb érdeme éppen az, hogy felkarolták és egyre szélesebb mederbe tereltek a dolgozóknak a munka gazdasági hatékonysága növelésére irányuló törekvéseit. Néhány szakmunkással beszélgettünk mi is a még létező tartalékokról, a munka további javításának rugóiról.

Foris Béla szerszámlakatos a fiatal munkások szakképzettségének emelését tartja rendkívül fontosnak. Nem véletlenül, hisz a részlegen 26 év az átlagéletkor, a munkások 80 százaléka van a harmincon innen. A fiatalok igyekeznek lépést tartani a műszaki haladással. Tizenegy hónap alatt a részleg 290 dolgozója közül 60 tett szakképzést. A munkások magas műszaki színvonala a szakképzettség további emelését követeli meg.

Csipai István az idősebbek közül való. Véleményét többéves tapasztalat alapozza meg.

— Minden munkásnak szívvel-lélekkel kellene dolgoznia — mondja. — Hisz érdekelve vagyunk abban, hogy jó eredményt érjünk el. Ennek ellenére akadnak még lógósok is. Úgy mondanám én ezt, hogy egyik munkás kizsákmányolja a másikat. Fontosnak tartom ezenkívül a szerszámok, segédalkatrészek időbeni és alapos javítását. Lényegesen meghosszabbítható ezzel működési idejük. Volt olyan idő, amikor mi is futólagosan javítottunk. Minden vállalatnak azt ajánlom, őrizkedjen ettől, mert nagyon ráfizet.

A szerszámkészítők a legprecízebb munkát végzik a gyárban, annyi ráhagyást sem engedhetnek meg, amennyi a milliméter ezred része. Most nem csak a pontos munkára, hanem annak gazdasági hatékonyságára is nagyobb gondot kell fordítaniuk. Átértik azt a nagy felelősséget, amely a meggyőző kibontakozó mozgalomban rájuk, a kezdeményezőkre hárul.

A Jó tulajdonos, jó gazda, jó termelő mozgalom, az 1973-as esztendő küszöbén indul útjára, hogy az ötéves terv döntő esztendőjében eszköze legyen a termelés és a munka hatékonysága növelésének, a terv határidő előtti teljesítésének.

★

Az előttünk álló gazdasági feladatok mozgósító jellegűek s a maximális paraméterek szintjén csak úgy valósíthatók meg őket, ha erőforrásainkat, rejtett emberit és anyagi tartalékainkat sikerül értékesítenünk. A tartalékok felszínre hozását és értékesítését pedig éppen ez a mozgalom szolgálja a leghatékonyabban. Anélkül csupán három vállalat helyzetét vizsgáltuk. De állítjuk, hogy megynék minden munkaközössége hasonló lelkesedéssel látott hozzá a mozgalom kibontakoztatásához. Megelégedéssel tapasztaltuk, hogy mindenütt átértékelték a feladat felelősségét. Az üzemek pártiszervei és -szervezetei, operatív vezetői sokoldalú szervező tevékenységbe kezdtek. Ez átfogja nemcsak a termelést, hanem a tudat skáját is és biztosra vesszük, hogy eredményeként a Jó tulajdonos, a jó gazda, jó termelő mozgalom áthatja majd napi termelőmunkánk gyakorlatát, s ekképpen hozzájárul a párt határozatainak valóra váltásához.

Az oldalt szerkesztette
TOKAY GYÖRGY, KISS KAROLY és
PEKETE GÉZA

Emlékezés Bolyaira

170 évvel ezelőtt, 1802 december 15-én született Kolozsvárott Bolyai János, a nem euklideszi mértan megteremtője, a XIX. század kiváló matematikusa. Egy olyan feladatot sikerült megoldania, alig 22 évesen, amelyen gondolkodók százai két évezreden át dolgoztak, s amelyet megoldatlannak próbáltak hirdetni a tudományos munkában megalkuvásra hajlamosak. A matematikai újjászülés századának volt lángelméje, akit a meg nem értés, tudományos eredményeinek magaslataira való fel nem érés távolított el az emberektől, a barátoktól.

Apja, Bolyai Farkas (1775–1856) korának jeles matematikaprofesszora, ugyancsak a párhuzamosak elméletének áldozta élete jelentős részét, ezért óvta, féltette fiát ettől a témakortól, amely egy egész embert — s talán az apja is érezte — esetleg egy egész idegrendszert követel. A fiú azonban saját útját járja: hat éves korában egyedül tanul meg írni és hamar megismerkedik a matematikai alapfogalmakkal. Mint iskolás vitatkozik apjával tételeken, állításokon. Tizenöt éves korától a bécsi katonai akadémia hallgatója, ahol matematikán kívül kiváló hegedűjátékával is kitűnik, feljegyzések szerint még diák korában Marosvásárhelyen, majd Bécsben is hangversenyez. Alig 21 éves, amikor mint hadnagy Temesvárra helyezik, ahol főleg heves vérmérsékletével tűnik fel társainak (egy alkalommal tizenegy párbaja volt ugyanazon a napon), akik nem is sejtették, amit a fiú

apjának megír: „Semmiből egy új világot teremtettem...”

Aradra kerül, ahol a kételyek gyötrik, majd betegsége miatt tartalékba helyezik s Marosvásárhelyre tér „pihenni”. Apjával keserítik egymás életét, egész nap vitatkoznak, matematikai állításait személyes sértegetésekkel támasztva alá. Miután a városban kelt szájhagyomány szerint apja nem hajlandó párbajban eldönteni egy tétel helyességét, Domáldra vonul vissza, ahol közel tíz évig el magányosin, a világtól elzárkózva.

1831-ben lát napvilágot Bolyai Farkas Tentamen... című munkája, amelynek 30 oldalas függelék a fiú, Bolyai János „Appendix”-e forradalmasította a mértant. Az értetlenség sok oldalról fogja közre: Erdélyben senki sem érti magasszintű, rendkívüli munkáját, s így nem is értékelik. A matematikusok legnagyobbja, Gauss pedig saját gondolatait véli fölfedezni a fiatal magyar tudós munkájában, s ezért inkább Lobacsevszkij 1829-ben Kazanban megjelent, hasonló témájú munkáját igyekszik Marosvásárhelyre küldeni, dicsérő szavak helyett. Bolyai válaszol erre, elismeri azonban, hogy Lobacsevszkij munkája független sajátjától, mert más úton jutott el ugyanarra az eredményre.

Időszámításunk előtt 300 évvel látott napvilágot Euklidesz Elemek című műve, s ennek egyik kijelentése a párhuzamosokra vonatkozó V. posztulátum, az az állítás, amelyre az egész (és innen) euklideszinek nevezett mértan felépül. Ezen állítás igazolá-

sán vagy bizonyíthatatlanságán dolgoztak azóta egyének és különböző matematikai iskolák. Bolyai és töle függetlenül Lobacsevszkij az V. posztulátum ellenkezőjét állítva építették fel a nem euklideszi geometriát, amit Bolyai-Lobacsevszkij mértannak nevezünk, az azóta napvilágot látott más mértanoktól való megkülönböztetésül. Végül a századforduló idején, számos matematikai vita eredményeként D. Hilbert tisztázta mindkét geometria igaz voltát, azt, hogy az euklideszi sajátos esete a bolyai mértannak.

Bolyai János munkásságának gyakorlati jelentősége vitathatatlan — az űrrepülés, a csillagászati kutatások, a finom-mechanika lehetetlennek lennének a tér Bolyai és Lobacsevszkij által megadott geometriája nélkül.

A matematikust 1860 januárjában egy század katonán kívül csak ketten-hárman kísérték utolsó útjára. Közel egy fél évszázad telt el, amíg megértették, hogy a különcködőnek vélt ember lángelme volt, távirati stílusban megírt tanulmányainak feldolgozásához tudósok százainak évtizedekre volt szüksége. De ember-szeretete a társadalom fejlesztésének általa hirdetett eszméjében is felelt az állott az átlagembernek. „Üdvözlő” című filozófiai értekezésében a világ megváltásának, a társadalom problémáinak megoldását vázolja, ma már, enyhén szólva, naívnak tűnő módon. Mégis, munkásságát egybevetve úgy értékelhetjük, hogy Bolyai János a XIX. században élt és a XX. században gondolkodott.

MATEKOVITS MIHÁLY

Ami a mozgást akadályozza: A SÚRLÓDÁS

Mi lenne vajon, ha a testek mozgását semmi sem akadályozná? Az elindított gépkocsi sosem lehetne lefékezní. A csúszdán leereszkedő gyerek csak legfeljebb egy erős fa tövében tudna megállni, a gyorskorcsolyázó egyszerű elrugaszkodásra a végtelenségig keringene a versenypályán. Szerencsére nincs okunk ilyenmitől tartani, sőt az élet számos területén komoly gondot okoz a mozgás nagy ellenségének, a súrlódásnak a legyőzése.

Egymással érintkező testek elmozdulásakor mindig fellép egy, a mozgás sebességével ellentétesen ható erő, a súrlódási erő. A súrlódás egyaránt jelentkezik két szilárd test, egy szilárd test és egy folyadék vagy akár két folyadék illetve két gáz, vagy egy folyadék és egy gáz között. Folyadékok vagy gázok belsejében két különböző sebességgel mozgó, egymással érintkező folyadékrész

között fellépő súrlódási erő viszkózitási (belső súrlódási) erőnek nevezik. A két szilárd felület között fellépő súrlódási erő kétféle lehet: 1. csúszási súrlódási erő; 2. gördülési súrlódási erő. Csúszási

Fizikába-kukkantó

súrlódásról beszélhetünk, például a sítálpak esetében. Gördülési súrlódás jelentkezik, többek között, a kocsikeréknél. A gördülési súrlódási erő több százszor kisebb lehet, mint ugyanazon felületek között a csúszási. Eppen ezért a súrlódás legyőzésének egyik legeredményesebb módja a csúszási súrlódás gördülési súrlódással való helyettesítése. Ha az ember nem találta volna fel csodálatos segítőeszközét, a kereket, elképzelhetetlen lenne a szárazföldi jármű-

közlekedés. Legfeljebb szánnal közlekedhetnénk — télen. A kerek átmérőjével arányosan több tízszeresen, vagy akár százszorosán lecsökken a súrlódás legyőzéséhez szükséges erő. A súrlódás másik óriási technikai jelentőségű, emberalkotta „ellensége” a golyóscsapágy. A gépek és járművek tengelyei mind-mind golyóscsapágyba helyezve forognak.

Az érintkező felületek elmozdulásának módja mellett a súrlódási erő nagysága még függ az érintkező testek milyenségétől és minőségétől (érdességétől). Függetlenül azonban a felületek nagyságától és a mozgás sebességétől. Ezzel magyarázható az, hogy a korcsolyázó akár egy, akár két lábon állva sülkik, egy neki-futással ugyanolyan távolságra jut el.

JUHÁSZ BÉLA

Az én iskolám

A késő őszi napsugár megcsillog az iskola (3-as számú Liceum) ablaksorán. Az udvaron vidám gyermekcsereg püföli a labdát. Mi is így játszottunk és talán valamelyik terem sarkában, még visszhangzik a kacagásunk... Harmincnégy éve élek e falak között... Számomra minden tégla-jába emlék. Hallom a régi tanárok és a régi növendékek hangját. És ismerem az intézet múltjának szinte minden rezdülését. Olvasom, hogy nyílt meg 1923-ban. (Előtte nagy bozót és valamiféle raktár volt a helyén). Régi képeken látom, hogy a tornaterem fölött még nincsenek termek. (Ez 1931-ben épült.) És láttam a későbbi bővítés a hátsó szárnynyúlvány építésére (Ez 41-ben készült el.) Ezultam és reménykedtem a fizikum „amfiteátrum”-ban. És játszottam a tornateremben. Független a színházi előadásokat (hoval is lett a szép színpad?) és az igazgató szép, férfias szavát. Láttam hírességeket bevonulni a nagykapun és vásári kóklerck

produkcióit a tornacsarnokban. És a könyvtár. Szekrény, polcok, tízezer kötet... Kincsház és parádicsom...

Jártam a termekben kacagó napsugárban és a lámpák hideg téli fényénél. Bámészkodtunk a folyosókon, a régi tablót néztük és teli torokkal énekeltünk a „zeneterem”-ben. (Drága, szigorú zenetanárunk, sörtehajával, szúrós tekintetével, oh, ha még egyszer vezényelnél nekünk...)

Tanulás... Igen, mindentünk a tanulás volt. Az volt a „legény”, aki olyasmit is beleszólt a feleletébe, ami nem volt benne a magyarázatban. Olvasás? Arra nem kellett talán senkit sem ösztönözní.

Nyolc esztendő alatt egyszer sem voltam a tanári szobában... (Nyáron, egyszer, a nyitott ajtó küszöbéről, beleszúrt... Titokza-

tos és félelmetes volt...) Szól a harmónium a tornateremben. Patog öreg tanárunk hangja... Sip-szó, vezényszavak... Tornaverseny és kedves, ifjúsági színdarabok. És izgalmak a vizsgák, a szigorú és kegyetlen magánvizsgák előtt.

T. bácsi, a pedellus, ferdevágású szemével és jószágos szavával, ahogy a régi diákokról (a mai akkori tanárainkról) beszélt... Nézem a régi fényképeket... Az osztálytársaimat, Merre és sorodta őket az élet? És a többiket? (Néha egy-egy ős ember jár-kei a folyosókon... Az ifjúságtól, az emlékeit keresi...)

Aradi séták

bok. És izgalmak a vizsgák, a szigorú és kegyetlen magánvizsgák előtt.

T. bácsi, a pedellus, ferdevágású szemével és jószágos szavával, ahogy a régi diákokról (a mai akkori tanárainkról) beszélt...

Nézem a régi fényképeket... Az osztálytársaimat, Merre és sorodta őket az élet? És a többiket? (Néha egy-egy ős ember jár-kei a folyosókon... Az ifjúságtól, az emlékeit keresi...)

București-i kutató nyelvészek, pszichológusok és pedagógusok megállapították, hogy egy idegen nyelv közepes elsajátításához átlag ezer leckeóra szükséges. Kisebbségre, a tanuló emlékező képességétől és nyelvtelenségétől függő eltéréssel ennyi idő alatt meg lehet tanulni annyira a nyelvet, hogy bármilyen szöveget olvashasson az illető, hallás után is értsen, társalogjon, szakmai beszélgetést folytasson. A kutatók megállapították, hogy a teljesítmény elérése akkor biztosított, ha a tanulás időtartama nem haladja meg az egy évet vagy legfeljebb a másfélét. Ha a leckék hosszabb időre nyúlnak, a tanuló elfelejti a kezdeti időszakban szerzett ismereteket. A hatékony nyelvtanulás másik feltétele, hogy az információk anyag ne haladja meg a 8000–12 000 jelet óránként. Ez a mutató az anyanyelven történő olvasás esetén 25 000–35 000 jel óránként.

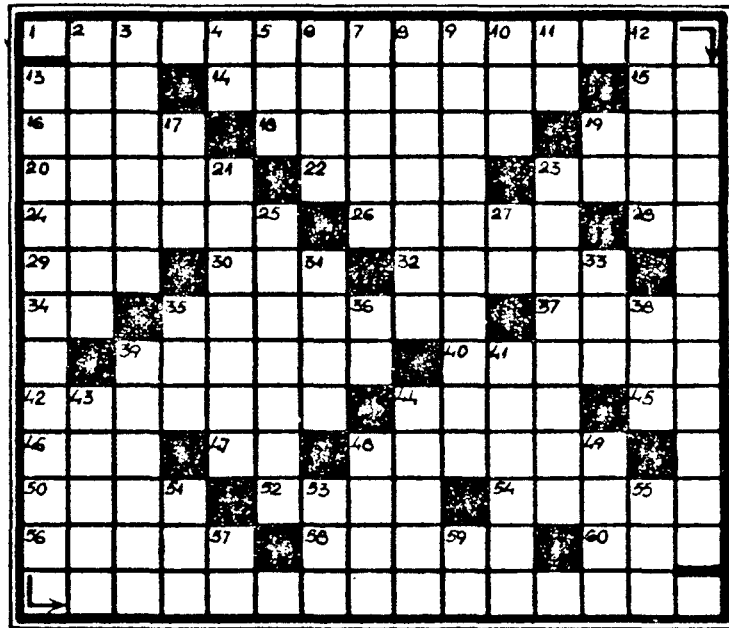
A közlekedési kihágások rekordját a Drobeta Tr. Severin municípiumi Tudor Vladimirescu sugárút és a Smirleana utca kereszteződése tartja. Statisztikai adatok szerint itt, — csúcstorgalmi órákban percenként egy közlekedési kihágást követnek el. A szomorú rekord gondolkodóba ejtő, és a balesetek elkerülése sürgető intézkedéseket követel. (Agerpres)

Nagy szellemek a pénzről

VÍZSZINTES: 1. Shaw aforizmája. 13. Patathon társa. 14. Fizikai vagy jogi személy, akit a törvény adófizetésre kötelez. 15. Ezüst. 16. A torta is. 18. Formálódik. 19. Olyan. 20. Afrikai folyó. 22. „A” sereg. 23. A legfőbb jó a földön. 24. Pénzhelyettesítő (játékban). 26. Kezdeti fogva. 28. ... Capone. 29. Him háziállat. 30. Európai nép. 32. Tojásdadok (románul). 34. Felkiáltó szócska. 35. Ilyen szerző is van. 37. Tudó. 39. Fürdőváros tengerpartunkon. 40. Hirtelen mozgásba jön. 42. A burgonyagumó mérgező alkaloidja. 44. „A” háziszárnyas. 45. Részvénytársaság. 46. Friss. 47. YU. 48. Behálózók testünket. 50. Alant. 52. Kicsi (összetételekben). 54. Díszítő. 56. Hosszú, történelmi időközök. 58. Egyik aradi üzem terméke. 60. Elkezdődik az elkezdődik.

FÜGGŐLEGES: 1. Balzac Eugénie Grandet c. regényéből eredő szállóige. 2. A török szultán címe volt. 3. Táplálékok. 4. Fordított névelő. 5. ...Kaleh. 6. Nem rólam. 7. Finnországi város. 8. Kedvező pillanat. 9. Zenés bohózat. 10. ANL. 11. Kettősbetű. 12. Monjusko-opera. 17. Zug. 19. OE. 21. Ágybetét. 23. „Mérgező” növény (Hyoscyamus niger). 25. Alkali fém. 27. Vanádium. 31. Német tagadás. 33. Papírba vesd! 35. ÉFA. 36. Énekhang. 38. Tolerál. 39. ... előle (nem hagyja neki). 41. Idegen férfinév. 43. Félkör alakú színház. 44. Olaszországi folyó. 48. Az aprópénz visszajár! 49. Festői fekvés. 51. Tassit. 53. Római számok. 55. Visszaélt! 57. Középeurópai Kupa. 59. OT.

JÁNOSI ERVIN

tettem mindig az iskolát és amit kaptam, abból valamit szerettem volna továbbadni. Az emberség iskoláját jártam ki ebben az épületben — és talán ebből is adtam valamit... A szeretet és a szépség tanuló voltunk és ezek hirdetői lettünk. Álmodtunk és eszményeket kaptunk és adtunk tovább.

Egnek a villanyok az épületben... A munkás tanulók készültnek... A táblákon szavak, rajzok, képletek. A szertárakban, laboratóriumokban készülékek, kémcsövek, retorták... A jövő emberének laboratóriumában vagyunk.

Örülök, hogy itt, ebben az épületben voltam diák. És örülök, hogy itt lettem tanár. Valahonnan, talán a falból zene hallatszik. Az elmúlt idő muzsikája. A termékből magyarázat hallatszik. A jelen szava. És holnapra a tanítványok állnak a helyünkre. És egyszer büszkének lesznek, hogy itt, ebben az eszerek által adott épületben lehettek diákok.

FICZAY DENES

Évharmadvégén

Ha nem is elégedetten, de a becsületesen végzett munka örömeivel várjuk az 1972—73-as tanév első harmadát.

Részt vettünk az őszi mezőgazdasági munkálatokban, nagyot léptünk előre a gyakorlati oktatás kiszélesítésének útján, magasabb szintre emeltük a társadalomtudományok oktatását, tartalmasabb nevelő munkát végeztünk.

Majlalon még csak seprűt kötnek az iskolaműhelyben, de az jó minőségű. A két pécsi liceum szövetkezeti rendelésre készített termékei már változatosabbak. Az Aradi 3-as Liceumban csaknem üzemi szinten készülnek az elektromos kályhák, a 2-es Liceum mechanikai műhelyében gyártott gépalkatrészek az ország határain is túljutottak.

Az oktatás anyagi alapjainak további bővítése, a tantervek maradéktalan teljesítése, az oktatónévelői munka hatékonysága jelentették számunkra ebben az évharmadban is a mindig visszatérő állandó feladatokat.

Valamennyi feladat megoldásában döntő szerepe volt a nevelő felkészültségének, lelkesedésének, szakmaszeretetének. Ezt kerestük, ezt értékeljük vagy hiányoltuk el-

sősorban az iskolai ellenőrzések során.

A felkészült, munkáját odaadással végző nevelő pótolhatja a tanterv és a tankönyv hiányosságait, elejét veheti az esetleges túlterhelésnek, átsegítheti tanítványait az iskolán kívüli élet kisebb-nagyobb buktatóin, hasznos tanácsot adhat a pályaválasztás kérdéseiben.

Ugyanakkor hiábavaló a legkorszerűbben felszerelt laboratórium, nem segít a legtekélyesebb tankönyv sem, ha a nevelő felkészültségében, lelkiismeretességében van hiba.

Úgy érzem, az iskolák nevelői testületében rejlő tényleges erőfeszítésre hozatalában bőven maradtak tennivalóink a következő évharmadra is.

Számüzve iskoláinkból a közönyt, a tanterületen belüli elvétel civódást, megtalálva az oktatónévelői munka igazi vezéregyéniségeit, a jövőben az eddiginél is eredményesebb munkát végezhetünk, úgy, ahogyan az élet követelte igényekre épülő párt-dokumentumok megszabják.

Az évharmadzárás s a vakációs napok számos olyan tevékenységgel fonódnak össze, amelyek Köztársaságunk kikiáltásának 25 éves

évfordulóját hívtak közönléni.

Vegyenek részt tevékenyen diákjaink ezeken az ünnepek közötti eseményeken, érezzék, mit jelent ma számukra Petőfi álma, a Reszpublika.

Részváltak tanítványaink a pihenésre is. Minél mindig, ebben a vakációban is sokan utaznak sláborba, készülnek téli kirándulásra. Mások az iskolai klubokban találják szórakozási lehetőségüket.

A vakációban több alkalom nyílik a családi kapcsolatok erősítésére, a szülő és a gyermek közös szórakozására. Veszélyt rejt magában, ha a vakáció napjaiban a gyermek függetleníti magát a családtól és az iskolától is. Ezt egygyűtes erővel kell megakadályozni a családnak és az iskolának.

Köztársaságunk ünnepére készülünk, évharmadot zárunk, a vakáció eseményeit szervezzük, rövidesen búcsúztatjuk az ösztendőt.

A munka, az ünneplés és a szórakozás napjai váltják egymást. Elégedettséget, örömet, vidámságot rejtenek magukban. Jussón bőven valamennyiből diákjainknak.

RÉHON JÓZSEF

A munka öröme

A Pécsi 2-es számú Liceum harmincegy nevelője — közöttük huszonegy párttag — nemrég tanári konferencián elemezte a munkával munkára nevelés időszerű kérdéseit az iskolában. Szülői értekezleten, az úgynevezett lektorátuson alakították ki a család és iskola közös arcát az intézet 435 növendéke életre felkészítésének érdekében. Idén megtették az első lépéseket a termelési-technikai gyakorlat, az iskola korszerű társadalmi igényeinek célkitűzése irányában. De az út nem sima, egyengetéséhez további célratoró erőfeszítések szükségesek. Lehetőségei arányában jóindulattal és támogatásával működik közre ennek érdekében az Infratirea kisipari szövetkezet.

A liceum kapott egy esztergapatot Aradról. Mi ennek alkatesztét pótoltuk. Adunk egy drótkerítéskötő gépet, és természetesen anyaggal és megrendeléssel támogatjuk az iskolaműhely termelési-technikai gyakorlatát.

A helyi körülmények ismeretéből kiindulva Cheveresean Gheorghe, a kisipari szövetkezet alelnökének nyilatkozata kielégítőnek mondható. A biztató kezdetet még biztatóbb folytatás követi. Körvonalazódik, hogy a szövetkezet különböző vállalatokkal kooperál. Az Aradi Vagongyár, a zombolyai gombgyár megrendeléseinek kivitelezéséből az iskola géplakatos műhelye részfeladatokat vállalhat. Eddig is sokat segítettek. Az NSZK-beli, hollandiai, franciaországi exporttervben szereplő kosarak drótkerítet a tanulók készítik el. A megrendelés összesen 10 ezer darab.

Biztató együttműködés — állapította meg Moldován János, a 2-es számú Liceum igazgatója. — Néhány vonalon tökéletesíteni lehet még. Gondolok itt arra, hogy elsősorban garnitúrát gyárthatnánk közösen: mi a fem, a szövetkezet a farészeket. Számítunk konfekció-megrendelésre varrodánk részére.

De lássuk, milyen „állólappal” rendelkezik az iskola géplakatos műhelye? Esztergapat, két drótkerítéskötő gép, villanykösztű, fűrógép, hegesztőkészülék képezi a felszerelést. A „kapacitás” tíz munkahely, teljes ellátottságával, azaz mindegyiknek a szükséges kézi szerszámaival — satu, kalapácsok, fogók, pontozók, körzők, kézfűrók, fűrészek, hidegvágók stb. — válik működőképessé és teljessé.

De a műhely értelme, hogy „élet zengje be”. A tanulók érzék jól magukat benne, sajátítsák el a termeléshez szükséges munkafogásokat, érezzék a fizikai munka végzésének örömeit. Moldován János szerint Dvorák János mesteroktatóban olyan emberre bízták a termelési-technikai gyakorlat vezetését, akinek szakmai tekintélye, de „lelke” van, hogy a munka gyönyörűségét tanítványával elsajátíttassa. A téli vakációban önként vállalja, hogy a pionírok barkácsoló kedvét felkeltse és ezzel előkészítse őket a mesterség fogására, melyek a műhely későbbi tervfeladatainak teljesítéséhez elengedhetetlenek.

S ha már tervről szoltunk, ne hallgassuk el, hogy a géplakatos műhely termelési-technikai gyakorlatára minden tanköteles tanulót beosztottak, munkájukat nagy kedvvel végzik. Eredményeik még szerények — az iskola karbantartása, rendelésre drótkerítés, tévéantenna, fémfogas, előszoba-garnitúra, virágállvány, mosdó stb. —, de lesznek nagyobbak is. Eddigi jövedelmükből szerelték fel ugyanis a műhelyt (november 24-ig: 8800 lej), illetve azt a tíz munkahelyet, amelyről fennebb említést tettünk.

Hogy ne feledkezzünk meg a lányok műhelygyakorlatáról sem, annyit szeretnénk megjegyezni, hogy a varroda még inkább a kezdet jegyét viseli magán. Bár a két varrógép kihasználása teljes, a fő elfoglaltság a kézimunka, a varrottas. Igaz, hogy a fiúk munkaköpenyei már elkészültek.

Az iskola saját ereje nem elégséges még nagyobb beruházásokra. Feltétlenül szükség van a községi néptanács támogatására hogy a géplakatos műhelyt sürgősen betonozzák és felpadozzák, mert csak így válik alkalmassá a munkára nevelés célkitűzéseinek teljesítésére.

A kezdet jelentőségét nevelői értékében látjuk. Erről Moldován János a következőket mondta:

— A gyerekek szeretettel és komolyan dolgoznak. Látják a kezük alól kikerülő munkát és örövendenek. Normáikat túlteljesítik, egészséges versenyszellem alakult ki közöttük. Új munkaerőkés, a fizikai munka iránti szeretet megnyilatkozásának vagyunk tanúi az iskolában.

MÓZER ISTVÁN

Szülői értekezlet

Havonként kapom az értesítést, kislányom külön nyomatékkal is figyelmeztet, miszerint kedden délután 5 órakor szülői értekezlet lesz, amelyre a tanító néni szeretettel meghívja a kedves szülőit.

Mesterségem a tanítás, hivatalom a nevelés. Közel két évtizedes oktatói tevékenységem során sokat tapasztaltam, a nevelői munka talán valamennyi kérdésével szembetaláltam már magam.

Érdemes-e részt vennem a szülői értekezleten?

A nagyobb nyomaték kedvéért így fogalmazok: szükséges részt vennem!

Elmegyek hát hónapról hónapra és bepréselem magam az elsőosztályos gyermekekre szabott iskolapadokba. Nem kis izgalommal hallgatom a tanító néni beszámolóját, értékelését.

Szülő vagyok, csak szülő.

Új oldaláról ismerem meg gyermekemet, társait, az osztályt.

Feladatokat kapok. Elhatárolással távozom.

Othón kislányom faggat. Újra és újra kezdi: mit mondott a tanító néni? Nem szégyellem bevallani, az én utasításaim, kéréseim nem találhatnak mindig megértésre, de amit a tanító néni „mond”, az ellen nincs apelláta. Már-már ott tartok, hogy a magam „mondanivalóját” is a tanító néni tekintetével támasztom alá.

Miért írtam mindezt le?

Kedves szülő! Az élet forgalmas hétköznapijaiban bizony sokmindent nem jut időnk. Nem egyszer gépiesen aláírjuk a szülői értekezletre szóló meghívást. S azzal maradunk. A tanító néni vagy az osztályfőnök hiába vár bennünket, ritkán találkozunk. Így az esetleges családlátogatáskor sem alakul ki a kérdések tisztázását lehetővé tevő közvetlen tanár-szülő kapcsolat.

Nagyot mulasztunk, sokat veszítünk így. S még többet gyermekeink.

M. J.

Nem születünk igazgatónak

(Folytatás az 1. oldalról)

Az évharmadi lektorátusokon 60—80 szülő jelenik meg.

A kisperegi gyerekek évente több megyei és országos kiránduláson vesznek részt. Az iskolai nevelő-szórakoztató tevékenységek, vetélkedők, előadások, ügyességi játékok stb. nagy népszerűségnek örvendenek.

A jelenlegi tanévben a tanfelügyelőség javaslatára rátértek a kabinetes oktatásra. A fentről tervezett egy-két kabinetből végül is hat lett, amiben döntő szava volt a tanerők lelkesedésének, ügybuzgalmának. Jegyezzük meg: a modern oktatásnak ez a formája, főleg az első periódusban, kétháromszoros munkát követel a tanártól.

Mutatóban ennyit. És ezek az eredmények, nyilvánvaló, nem születtek maguktól. Igen-igen nagy segítséget jelentett a helyi mtsz, Bokor Mihály elnök, néptanácsi alelnök támogatása. Az iskolaműhelyek felszerelését jórészt az mtsz biztosította. Ha pár év

múlva sor kerül a központi fűtés bevezetésére (és Kisperegén sikerülniük kell a terveknek!), az az mtsz támogatásával valósul meg.

S hol marad Kovács István tanár, iskolaigazgató belgört portréja?

A fentiek mind beletartoznak. Ő tiltakozna legjobban, ha azt állítanám, hogy minden az ő érdeme. Szó sincs róla. Am túl sok az utóbbi évek változása ahhoz, hogy mindent a véletlen egybeesésnek tulajdonítsunk.

— Elégedett-e magával, munkájával, Kovács István? Válaszra igennel vagy nemmel.

— Akkor inkább igen, bár helyesebb egy közbeeső válasz lenne. Mindenesetre úgy érzem, igazgatóként többet tettem, mint egyszerű tanárként tehettem volna.

Nem szerénytelenség, még kevésbé a továbblépést gátló ön-elégültség ez. Egy ember vallomása, aki nyugodtan elmondhatja: munkámat legjobb tudásom, lelkiismeretem szerint igyekeztem elvégezni.

A nagyszintyei tanulók, pedagógusok és szorgalmas szövetkezeti tagok lelkesen készülnek az 1972. december 17-i ünnepségre. Ezen a napon a falu román iskolája megalapításának 150. évfordulójáról emlékeznek meg.

Az iskola 150. éves évfordulójára egybeesik azzal az időszakkal, amelyben népiünk valóra váltja az RKP X. kongresszusának és Országos Konferenciájának történelmi jelentőségű határozatát, és amikor már csak néhány nap választ el drága Köztársaságunk kikiáltásának negyedszázados évfordulójától.

A nagyszintyei iskola története egybeolvad a község és lakóinak életével. A községet már a XIV. század eleji (1312) dokumentumok említik. Ekkor 15—17 házból álló kis település volt és a váradi püspök vadászterületéhez tartozott. Később szaporodott a község lakossága és egy 1774-ből származó dokumentum 52 román jobbágházat említ.

A XIX. század eleji társadalmi-gazdasági feltételek lehetővé teszik, hogy 1822-ben Nagyszintyén iskolát létesítsenek, amely-

nek hivatása a világhossz és a kultúra terjesztése a feudális törhek alatt nyögő nép között. Nem ismerjük az iskola első épületének helyét. 1868-ban a lakosok kulturális adományokból, 423 forint költséggel, görög-keleti

rös lesz: Ioan Costea, Mihai Ciul, Ștefan Faur és Dimitrie Mihut tanítók kerülnek a faluba, de továbbra is beiskolázási nehézségeik vannak. Más nehézség a tankönyvhiány. A meglévők is csak vallásos tartalmúak voltak. Az

iskola életében is gyökeres változás következett be. A kommunisták által mozgósított tanítók és tanárok felszámolták az irás-tudatlanságot és sötétséget, sikerült tanulásra serkenteniük minden iskolaköteles gyermeket. Évek óta egyetlen beiskolázatlan gyermek sincs Nagyszintyén.

1961-ben állami és helyi erők (szülők, képviselők) hozzájárulásával felépült a nagyszintyei iskola újabb helyisége, a régóta pedíg négy osztályteremmel — laboratóriummal, tanári szobával és könyvtárral — bővítették ki. A szocializmus éveiben megvalósult a pedagógusok és a diákok minden álma: az ingyenes tankönyvek, a jelenlegi követelményeknek megfelelő tanszerek, a műszaki termelő-tevékenységhez szükséges műhely, a társadalomtudományi kabinet.

A nagyszintyei iskola fennállásának 150-ik évfordulóján a tanulók, tanítók és tanárok a kommunistákra gondolnak, akik évtizedeken át harcoltak a fényes és boldog jövőért.

CORNELIU STOICULESCU tanár, Arad megyei tanfelügyelő

150 éves a nagyszintyei iskola

román tannyelvű iskolát létesítettek. Hosszú ideig itt tanított, és szeretettel, odaadással végezte munkáját Iosif Morariu tanító, akinek aláírását megtaláljuk az 1871. február 14-én kelt iratban.

1900-ig az iskola látogatottsága elég gyenge volt, mert a gyermekeknek segítséget kellett nyújtaniuk a nehéz helyzetben élő szülőknek. Jóllehet 1912-ben az iskolát két helyiséggel kibővítették (amelyek ma is léteznek), a látogatottság nem növekedik.

1913-ban az iskola négy tane-

iskolai dokumentációkból kitűnik, hogy az I—IV. osztály 200 tanulója volt az 1925—26-os iskolaévben mindössze 98-an végeztek, ami az iskolaköteles gyerekek 50 százalékát sem teszi ki. Ezzel együtt nem mondhatjuk, hogy az iskola nem töltötte be hivatását. Nagyszintye község fiai közül sokan szakmai, elméleti iskolát végeztek, majd egyetemi diplomát szereztek.

1944 augusztus 23-án, amikor az RKP új útra vezeti a dolgozó tömegeket, a nagyszintyei

1972. december 15.,

Péntek

Napkelte 7.44, napnyugta 16.36 óra-
kor. Az évből eltelt 350 nap, hátra
van még 16.

■ 1822-ben hunyt el Verseggy Ferenc
■ 1950 A Nagy Nemzetgyűlés megsza-
vazta a béke védelméről szóló tör-
vényt.

Televízió

DACIA: Volt egyszer egy rendőr (fr) (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45). STU-
DIO: Az agy (fr) (10, 12, 14, 16, 18, 20).
MUREȘUL: A szerelemről (sz) (10, 12.30,
15, 17.30, 20). IFJUSÁGI: A cheyennek ő-
sze (am) (11, 14, 17, 20). PROGRESUL (Uj-
arad): Vad tájak varázsa (NSZK) (15, 17).
Az utolsó ismert lakhely (fr) (19). SOLI-
DARITATEA (Gáj): Mert szeretik egymást
(r) (17, 19). CFR (Grădiște): A csavargó I.
és II. rész (i) (18).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: Tiszta kézzel (r), INEU: Ha kedd,
akkor Belgium (am), CHIȘINEU CRIS: Az
arizonai farm (am), KURTOS: Dél csillaga.
(am), PANKOTA: Félix és Otília (r), SE-
BES: Az elveszett erdő (r), SZENTANNA:
Láthatatlan ismeretlen (am), PECS-
KA: Robin Hood (o), ȘIRIA: Ma-
ry Poppins (am), VINGA: Kalandok
a Fekete-tengeren (r), BUTYIN: Mert sze-
retik egymást (r).

Színház

SZOMBATON, december 16-án este fél
8 órakor: Trei crai de la Răsărit (B. bér-
let, Vagongyár).

VASARNAP, december 17-én délután
fél 4 órakor: Trei crai de la Răsărit (bér-
letszíniel), este fél 8 órakor: Act venetian
(bérletszíniel).

Rádiószínház

VASARNAP, december 17-én délelőtt fél
11 órakor: Crăișana zăpezilor.

Hangverseny

Az Aradi Állami Filharmonia szimfonikus
zenekara VASARNAP, DECEMBER 17-én
DÉLELŐTT 10 ÉS ESTE 8 Ó-
RAKOR szimfonikus hangversenyt tart
a kultúrpalota nagytermében. Vezé-
rel Mircea Cristescu érdemes mű-
vész, közreműködik Ilea Cătălin gordon-
kaművész, MÜSORON: T. Fáyol: Cariatí-
de (bemutató előadás), Saint-Saens: Gor-
donkaverseny és C. Franck d-moll-szimfó-
nia.

Jegyek a Kultúrpalota pénztáránál.

Múzeum

A Kultúrpalotában lévő Arad Megyei
Múzeum naponta — hétfő kivételével — a
látogatók rendelkezésére áll, délelőtt 11
órától este 19 óráig. Megtekinthető az
1848–49-es forradalom múzeuma. Belépti-
díj: felnőtteknek 1 lej, tanulóknak, egye-
temistáknak, katonáknak 0.50 lej. Cím: E-
nescu tér 1. szám. Telefon 164-99.

Televízió

9.00 Telex. 9.05 Enciklopédia. 9.50 Népi zene
10.00 Német nyelvtanfolyam (32. lecke) 10.30
Szilágy megye címere (ismétlés). 10.50 Iro-
dalmi szemle (ismétlés). 11.20 Kalandok a
kőkorszakban (ismétlés). 12.10 Utazás a
Föld körül (ismétlés). 12.30 Fiatal éneke-
sek (ismétlés). 13.00 Híradó. 15.00 Mező-
gazdasági tanfolyam. 16.00–17.00 Tévé-
iskola: kémia, fizika, román irodalom. 17.30
Angol nyelvtanfolyam (a 32. lecke ismét-
lése). 18.00 A munkavédelemről. 18.30 Lo-
tó-húzás. 18.40 Tică Sorescu argesi-i nép-
dalokat ad elő. 18.50 Sajtókonferencia. 19.20
1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 Szében me-
gye címere. 20.20 Jelzések a város fölött —
jugoszláv játékfilm. 21.45 Tévéegyetem
22.25 24 óra. A szocialista országokból.

Tájékoztató

Szerkesztette
BALAJ KATALIN

Új házsor Szentannán.

A buttyini kórus hangversenye

A sok sikeres szerepléssel büszkélkedő
kiváló buttyini kórus ismét Aradon vendég-
szerepel. Repertoárjuk legszebb hagyoma-
nyait folytatva ezúttal műsoruk a szocialis-
ta hazafiság nemes eszméit hirdeti meg.
Népünk nagy történelmi eseményét, a Köz-
társaság kikiáltásának 25. évfordulóját kö-
szöntő előadásuk címe: „Téged dalolunk
Románia!” Hangversenyük izelítőt ad ar-
ról is, hogy az énekkar miként készül fel
a „Dal a hazának” országos kórusverseny
harmadik szakaszára, melyet — mint isme-
retes — a televízió is közvetít. A „Téged
dalolunk, Románia!” című kórushangver-
senyt a Kultúrpalotában, vasárnap este 6
órákor rendezik.

„Az ifjúság jelenlegi öt éves tervünk rész-
vevője és eredményeinek élvezője” címmel
rendezi meg az Arad megyei KISZ-bizott-
ság vasárnap reggel 10 órakor, a színház
Stúdió termében vetélkedőjének megyei
szakaszát. A versenyt ünnepélyes díjkiosz-
tás követi. A vetélkedő után a „Győzelmi
hang” agitációs művészbrigád verseny me-
gyei szakaszán szereplő legjobb együttesek
mutatják be műsorukat — a fiatalok tisz-
teletére.

Ma a Pedagógusok Házában megnyílik:
A tanügy fejlődése a Köztársaság években
című kiállítás. Az érdekesnek ígérkező ak-
ciót kiegészíti a nyelvtudományi társaság:
25 év nagyszerű megvalósításainak tükrö-
ződése az irodalomban című szimpozionja.

Az ineui kultúrházban Románia tegnap,
ma és holnap címmel tartanak szimpozionot.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Központ
jelenti: ma, december 15-én általában
szép, az évszakhoz képest enyhe idő.
Felhős égbolt és helyenként kisebb es-
ő lehetséges. Gyenge, majd mérsék-
lődő nyugati, délnyugati szél. A hő-
mérséklet állandósul. A várható leg-
alacsonyabb éjszakai hőmérséklet mi-
nusz 2 és plusz 3, a legmagasabb nap-
pali hőmérséklet pedig 3 és 10 fok
között változik. Reggel és este he-
lyi ködképződés.

Várható időjárás december 16-án és
17-én: továbbra is változó idő felhős
égbolttal. Ködszítálás és helyi eső le-
hetséges. A hőmérséklet lassan csök-
ken.

Turistakalauz

Az Arad Megyei Turisztikai Hivatal ez-
úttal a jövő esztendő februárjában ren-
dezendő külföldi kirándulásokról tájéko-
ztatott. Jelentkezési határidő december 18.

Ime a februári program: ismét több al-
kalmazzal rendeznek kirándulást Budapest-
re. A háromnapos út ára 600 lej (zsebpénz-
zel együtt), a hatnapos úté 1100 lej. Ezer
lejbe kerül az ötnapos Budapest—Bratislava
kirándulás, 1300 lejbe az ugyancsak ötna-
pos Budapest—Varsó út. Hétnaposra ter-
vezik a Csernovic—Lvov (1000 lej) és
nyolcnaposra a Kisinyev—Kiev (1300 lej)
kirándulást.

A márciusban sorra kerülő hagyományos
lipcsei vásár alkalmából is rendeznek ki-
rándulást. Az útvonal: Prága, Lipcse, Ber-
lin, Drezda. A 12 napos út ára 2300 lej.

POSTALÁDA

POLITIC ERZSÉBET, OLARI. Konkrét
adatok hiánya miatt levelét nem közölhet-
jük újságicikk formájában. Ha Aradon jár,
kérjük keresse fel a szerkesztőség levele-
zési rovatát, hogy konkrét segítséget
nyújthassunk levelezői teendőivel kapcsola-
tban.

MÁRKUS SÁNDOR, ARAD. A zökse-
g és főzékiféléket árusító bódé létesítésével
kapcsolatos javaslatát az illetékes szerv
tudomására hoztuk. Azt válaszolták, hogy
nem szükséges újabb bódé létesítése, mi-
vel az Aurel Vlaicu út szőben forgó sza-
kazsán, vagyis a benzinkút és a Szesz- és
Élesztőgyár között két ilyen elárúsító egy-
ség működik. De épül az új kereskedelmi
komplexum is. Addig is, amíg ezt átadják
rendeltetésének, ügyelnek arra, hogy a
működő két egységet jobban ellássák zöld-
ség- és főzékifélékkel.

HERCZEG IMRE, ARAD. Tanácsot kér:
kíhez forduljon, hogy rendezzék, javítsák
az Alexandru cel Bun utcát. Mint levelé-
ben írja, a lakosok szívesen segédkezné-
nek, hogy eltüntessék a töcsákat az úttest-
ről. Azt tanácsoljuk, hogy a választókerü-
let néptanácsi képviselőjével beszéljék
meg az említett kérdést.

BECZE KÁROLY, FINTINELE. Megígér-
tük, hogy Postaláda című rovatunkban vá-
laszolunk panaszára. Ezúton hozzuk tudó-
mására, hogy a Megyei Nyugdíjhivatal he-
lyesen járt el ügyében.

Mai mikrointerjúk

Bár az idei tél első havazása várat ma-
gára, s igazi hideg sem volt még, egy ki-
mondottan téli kérdéssel fordultunk Nistor
Gheorghehoz, a Vadászok és Sporthorgá-
szok Egyesülete Arad Megyei Fiókjának
elnökéhez.

— Gondoskodtak-e a megye vadállomá-
nyának etetéséről, ellátásáról a téli hóna-
pokban?

— Az előkészületeket már hetekkel ez-
előtt megkezdtek. A vadőrök és erdészek
kijavították, befestették az etetőket, s el-
helyezték valamennyit: nemcsak a kis-
vadak, de az őzek és vaddisznók számára
is. A több mint 250 tonna takarmány vál-
tozatos összetétele (széna, csöveskukorica,
különböző gabonafélék) biztosítja a vadak
megfelelő ellátását. A falvak és községek
lakosságát arra kérjük: nyújtson segítséget
a vadőröknek és erdészeknek az etetésben,
az állatok számára elhelyezett takarmány
megőrzésében. Lépjenek fel erőiesen az-
okkal szemben, akik jogtalanul próbálnak
hozzájutni ingyen takarmányhoz.

Válasz két kérdésre

SZÉHENYI JÓZSEF, soborsini olvasónk a
következő két kérdéssel fordult szerkesztő-
ségünkhöz:

1. Jár-e állami segély azért, mert már
három éve nevelnek egy kislányt, aki most
öt és fél éves, s akinek szülei egyáltalán fe-
lője sem néznek?

Csak abban az esetben jogosulnak állami
segélyre, ha a bíróság a gyermeket neve-
lés és gondozás céljából Önökre bízta. Er-
ről bírósági határozat szükséges.

2. Öregségi nyugdíjban vagyok és nincs
csak 10 évi szolgálatom. Férőt dolgozhatok-
e minden évben 4 hónapot?

Nem. Négy hónapot ugyanis csak azok
a nyugdíjasok dolgozhatnak minden évben,
akik 25 (nők 20) éves szolgálati idővel ren-
delkeznek.

A CEC hírei

Felhívjuk mindazok figyelmét, akik részt
akarnak venni az autógyerményes CEC-
könyvek 1973. évi első negyedének sorso-
lásán, hogy december 31-ig elhelyezhetik
a szükséges összeget (5000 lej) a takaré-
kban, a megye bármelyik CEC-egységében.

★

Ugyancsak december 31-ig kell takaré-
kba tenniük a pénzt azoknak, akik a turista-
takarékkönyvek 1973. első negyedévi hú-
zásán részt akarnak venni.

Tirgu Neamton üzembe helyezték az or-
szág első volatírvázon-gyárát. Az új lé-
tesítmény évi 3,2 millió négyzetméter ka-
pacitásával jelentősen hozzájárul az im-
port csökkentéséhez. Azzal, hogy a sző-
védőt a tervezettnél két hónappal, a többi
berendezést három nappal hamarabb ad-
ták át, a gyár ez évi többletermelése el-
éri a 100 000 négyzetmétert.

Figyelemre méltó, hogy a vállalat mun-
kaközössége többnyire helyi lakos, s a
dolgozók 90 százaléka 20 évnél fiatalabb
szakképzett káder.

Hol a bizalom hiányzik, ott a szere-
lem koszorújának biányzik a legszebb
virága.

(Goethe)

GYOROKI TUDÓSÍTÁS

Követendő példa

Nem egészen két és fél hónap telt el
azóta, hogy Gyorokon a Tűzoltók Napján
bejelentették: önkéntes pionir tűzoltó-cso-
portot alakítanak, s az ígéretet tett kö-
vette. Az 1-es és 2-es számú általános is-
kola két lelkes tanára (Sandru Eusebiu és
Szeich Miklós) hamarosan hozzáállott a
kis tűzoltók toborzásához, s megalakult a
12 tagú (11–15 éves pionirokból álló) ön-
kéntes tűzoltó-csoport és megkezdődött a
rendszeres oktatás, kiképzés. Sőt, a pioni-
rok azóta már több gyakorlati bemutatót is
tartottak.

Legutóbb magam is részt vettem egy

ilyen gyakorlaton, melynek témája A kézi
szivattyú felszerelése egyenes vonalon
volt. Kellemes, szívdertítő érzés töltött el
a kicsinyek ügyessége, rátermettsége. lel-
kesedése láttán. Ardelean Mihai, pionir
„parancsnok” határozott, gyors parancssza-
vaira másodpercek alatt, a felnőtteket meg-
hazudtoló szakértelemmel végezték a gya-
korlat valamennyi fázisát.

Természetes, hogy ezek láttán részletes
felvilágosítást kértem arról, miként folyik
az oktatás, a kiképzés, nem terhelik-e túl
a fiatalokat, akiknek „fő foglalkozásuk” az
iskolai tanulás. Megtudtam, hogy nem, hi-

szen havonta mindössze négyórás az ok-
tatás, a gyakorlat időtartama, két-két va-
sárnapon, két-két órán át. S egyébként is
csak kiváló tanulókat fogadtak be a cso-
portba. Az oktatójuk, Lajos bácsi, teljes
néven Heindrich Lajos. S hogy mi a titka
a gyors eredménynek? Az egyik talán a
helyi hagyomány, az, hogy több gyermek
édesapja is, mint például a tizenegy eszt-
endős Bosneac Gheorghe apukája szintén,
évek óta tevékeny tagja a helybeli önkén-
tes tűzoltó-csoportnak.

Dicséret, elismerés jár mindezért taná-
roknak, oktatóknak, s nem utolsósorban
a lelkes fiataloknak. Úgy vélem: nem ár-
tana más helységben, iskolákban követ-
ni példájukat.

MOTIU GLIGOR,

a Tűzesetek Megelőzését Irányító Megyei
Bizottság titkára

Bumedien elnök fogadta hazánk belügyminiszterét

Houari Bumedien, Algéria Demokratikus és Népi Köztársaság Forradalmi Tanácsának elnöke, a Minisztertanács elnöke fogadta Ion Stănescu, Románia Szocialista Köztársaság belügyminiszte-

rét, aki hivatalos látogatást tesz Algériában.

Az algériai államfő és a román miniszter a két ország kapcsolatairól és más közös érdekű kérdésekről tárgyalt.

A 7. Bundestag elnöke fogadta C. Simionescut

Annemarie Renger, a hetedik Bundestag elnöke szerdán fogadta Cristofor Simionescut, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának tagját, a Románia-NSZK Baráti Parlamenti Csoport elnökét, aki a nyugatnémet kormány meghívására hivatalos látogatást tesz az NSZK-ban.

Cristofor Simionescu tárgyalt a Bundestag mindhárom frakciójának vezetőivel, köztük Walter Althammerrel, a Románia — NSZK

Baráti Parlamenti Csoport elnökével a két baráti parlamenti csoport együttműködéséről.

A fogadáson és a megbeszéléseken részt vett Constantin Oancea, hazánk bonni nagykövete is.

Cristofor Simionescu ugyanaznap este a román és a nyugatnémet egyetemeken együttműködési lehetőségeiről tárgyalt Gerd Roelckevel, a nyugatnémet rektorok konferenciájának elnökével.

Megjelent a Munca de partid 16. száma

Megjelent a Munca de partidnak, a Román Kommunista Párt Központi Bizottsága havi folyóiratának 16. száma.

Gazdag tartalmából megemlíthetjük a következőket:

— A Köztársaság kikiáltása 25. évfordulójának megünneplése;
— A helyi párt- és állami tevékenység szüntelen tökéletesítése;

— A munkásdemokrácia fejlesztésének jelentős intézkedése;
— Cobadin — egy dobrogeai falu szocialista jövője;

— A festői egységben végzett közös munka gyümölcsei;
— A történelem lapjaiból;
— A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége megalakulásának féléves évfordulója;

— A pártszervezetek vezető szerepének érvényesülése az egész gazdasági-társadalmi életben.

A konzultációk és tematikai tervek rovata a következőket tartalmazza:

— A Köztársaság 25. évfordulója;

— Az 1973. évi állami terv, a tervezés új elgondolásainak kifejezése;

— A munka — minden kommunista becsületbeli kötelessége;

— Románia — az európai biztonság megteremtésének aktív tényezője;

— Melyek a szakosítás és a kooperáció előnyei az ipari termelésben?

A folyóirat cikkeit tartalmaz

továbbá a Köztársaság éveinek történelmi jelentőségű megvalósításairól, a pozitív tapasztalatok támogatásáról és általánosításáról, az üzemi újságról, mint az új előmozdítójáról a termelésben, az életben, a szociális-kulturális alapokról stb., valamint a következő rovatokat: A kommunista és munkáspártok életéből; Jegyzetek; Válaszolunk az olvasók kérdéseire; Szélgjegyzetek; A megyei tudósítók közlik; Visszhangok; A szerkesztőség postája.

Közzétették Todor Zsivkov jelentését

Szófiában közzétették Todor Zsivkovnak, a Bolgár KP KB első titkárnak, az Államtanács elnökének jelentését, amely a BKP KB december 11—13-i plenáris ülésén hangzott el. A plénum elemezte a párt X. kongresszusán a nép életszínvonalának emelésére kijelölt pártpolitikát.

Rámutatva, hogy a pártnak konkrét programmal kell rendelkeznie a nép anyagi és kulturális életszínvonalának emelésére, a BKP KB első titkára utalt azokra az intézkedésekre, amelyeket az elmúlt években hoztak a lakosság életszínvonalának emelésére, és szövege azokról az intézkedésekről is, amelyeket jövőre és a következő években alkalmaznak ezirányban. A többi között rámutatott, hogy a havi bérminimum 1973-ban elérte a 80 levát. A fi-

Az asztronauták elhagyják a Holdat

Cernan és Schmitt amerikai űrhajósok harmadik és utolsó holdsetája csütörtök éjjel 0.32 órakor (bucuresti-i idő) kezdődött.

Az expedíció fő célja a Van Serg kráter felderítése volt.

Az űrhajósok bucuresti-i idő szerint 7.41 órakor fejezték be küldetésüket. Ennek befejező aktusaként elhelyezték a Holdon egy emléktáblát. A leszállás helye mellett hagyott holdautóra az űrhajósok televíziós kamerát szereltek, amely közvetíti majd a modul felszállását a Holdról. Erre péntekre virradó éjjel kerül sor, bucuresti-i idő szerint 0.56 órakor.

Az amerikai űrhajósok harmadik és utolsó holdsetája az északi hegység övezetében a houstoni űrközpont szakembereinek körében bizonyos csatlóást okozott. A nagy mennyiségű és sokféle közetmintát közölt az űrhajósok nem találta narancsszínű és vörös köveket; mint előző nap a Shorty

kráterben, noha a feltételezések szerint ezek nemrég vulkanikus tevékenységről tanúskodhatnának. A megvizsgált összes krátereket meteorbecsapódás okozta. A másik csatlóást az okozta, hogy nem működött a holdfelület elektromágneses tulajdonságait mérő és az esetleges gravitációs hullámokat detektáló készülék. Mindezeket azonban nagyrészt kárpótolta a két űrhajós jó hangulata.

Bucuresti-i idő szerint 11.30 órakor a két űrhajós megkezdte előírt 8 órás pihenését. Az űrhajósok utolsó holdsetája bucuresti-i idő szerint 7.41 órakor véget ért, de további műveleteket kellett elvégezniük, hogy előkészítsék a modult a felszálláshoz.

A három holdseta alatt gyűjtött közetminták össz súlya 151 kiló. A modulon kívül töltött idő összesen 22 órát és 5 percet tett ki, ami egyenlő a Holdon töltött idő egyharmadával.

INNEN—ONNAN

NINCS 13. EMELET

Általában a világon, de különösen az Egyesült Államokban szerencsétlenül számnak tartják a 13-at. Az USA-ban például nem létezik 13. számú emelet. Kevésbé ismert azonban, hogy a japánoknál a 4 és a 9 a babonaszám. Éppen ezért Japánban 4.-én és 9.-én senki sem lépi át a házasságkötő hivatal küszöbét.

SZÜLETETT „KABITOSZER-ELVEZŐK”

Megállapították, hogy azok a csecsemők, akiknek anyjuk a terhesség ideje alatt kábítószert fogyasztottak, nem tudnak élni a kegyetlen méreg nélkül. Csúszn

New Yorkban 1972-ben 550 ehhez hasonló gyermek született. Statisztikai adatok szerint New Yorkban pillanatnyilag több mint 2000 „kábítószerelevő” csecsemő van.

KRÓNIKA

Az Államtanács törvényerejű rendeletével Octavian Groza elvtársat felfeltették villamosenergia-ipari miniszteri tisztségéből, s ugyanakkor kinevezték a Tudomány- és Technológiailag Országos Tanács miniszteri rangú államtitkárává és első alelnökévé.

Ugyanezzel a törvényerejű rendelettel kinevezték: Constantin Băbălu elvtársat villamosenergia-ipari miniszternek; Nicolae Mihael elvtársat az Állami Tervbizottság miniszteri rangú államtitkárává és alelnökévé; Traian Duda elvtársat a Nehézipari Minisztérium miniszteri rangú államtitkárává; Ilie Cișu elvtársat a Vegyipari Minisztérium miniszteri rangú államtitkárává; Aldea Militaru elvtársat a Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Vízügyi Minisztérium miniszteri rangú államtitkárává.

A jelen törvényerejű rendelettel kinevezett miniszteri rangú államtitkárok a Minisztertanács tagjai.

Közeledik az év vége.

Előfizetett már 1973-ra a

Vörös Lobogóra?

NAPONTA

■ Telexjelentések a legfontosabb bel- és külpolitikai eseményekről

■ Tájékoztató, kereszt-rejtvény

■ Sport

■ Jegyzetek

■ Riportok

■ Ipari és mezőgazdasági tudósítások

HETENTE

EMBER ÉS KÖZÖSSÉG OLDAL

— Erkölcsi probléma felvető cikkek

— Portrék a ma emberéről

— A miliciáról jelentik

■ Jogi-, nevelési-, orvosi tanácsadó

■ Irodalom — művészet

■ Magazin — tudományos oldal

■ Lányoknak-asszonyoknak

■ Együtt az olvasóval

■ Közlekedési rovat

Az aradi Precizia szövetkezet közli

rádió- és televízió-javító műhelyei december 30-án és 31-én a következő órarend szerint dolgoznak:

— 10—13 óráig

A többi egység december 30-án zárva tart, az év végi munkák befejezése végett.

A SZÖVETKEZET ALKALMAZ:

— két cserépkályha-rakót

— két csiszolót

Bővebb felvilágosítást a szövetkezet székházában nyújtanak, Eminescu utca 57. szám alatt.

(1273)

Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy vasárnapi lapszámunkkal kezdődően a Telex oldalon

A mák sötét karrierje címmel sorozatot indítunk,

melyben a kábítószerekről, a termelők sorsáról, a csempészes módjairól és a kábítószerek-kereskedők elleni ádáz küzdelemről számolunk be.

KÍSÉRJE FIGYELEMME a rendkívül szórakoztató, tanulságos, több mint húsz részletben feldolgozott, konkrét tényeken alapuló tanulmányt.

E
N
SZ

Vonják vissza az összes izraeli csapatokat az elfoglalt területekről!

NEW YORK. — C. Alexandroaie, az Agrepres tudósítója közli:

Az ENSZ-közügyülés plénuma elfogadta a politikai különbizottság hét határozatát a palesztinai menekültek kérdésében. Az egyik határozat újból hangoztatja a palesztinai nép elidegeníthetetlen jogát az önrendelkezéshez és függetlenséghez az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elveknek megfelelően, és rámutat, hogy a nép jogainak teljes tiszteletben tartása egyike a közel-keleti igazságos és tartós béke elengedhetetlen feltételeinek. Egy másik határozat sajnálkozását fejezi ki az izraeli hatóságok intézkedései miatt, amelyekkel megváltoztatták a gazai vidék és az Izrael által az 1967-es háborúban elfoglalt többi övezet fizikai, földrajzi és

demográfiai térképét, és követeli ezeknek az intézkedéseknek a megszüntetését, hogy az erőszakkal elköltöztetett családok visszatérhessenek otthonukba. További határozatok követelik a palesztinai menekülteknek nyújtott anyagi, erkölcsi és politikai támogatás folytatását, az összes izraeli csapatok visszavonását az elfoglalt területekről, hogy megteremtse a feltételeket a közel-keleti konfliktus rendezéséhez, minthogy a konfliktus fenyegeti ennek az övezetnek a békéjét és biztonságát, sőt veszélyeztetheti az egész világ békéjét.

A közgyűlés plénuma ezután elfogadta az államok csoportjának, köztük Románia-nak a határozati javaslatát, amely kéri, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete segítse elő egy nemzetközi szakszervezeti konferencia összehívását Genfben a jövő év folyamán, azzal a céllal, hogy megvitatassa a munkásosztály nemzetközi akcióit az apartheid-politika leküzdésére.

A közgyűlés által elfogadott további határozat, amelynek társszerzője Románia is, felkéri az Egyesült Nemzeteket, fokozza együttműködését az Afrikai Egységsszervezettel a fekete kontinens nemzeti felszabadítási mozgalmainak nyújtandó anyagi, erkölcsi és politikai segítség érdekében.

A malgas kormány határozata

Csütörtökön Gabriel Ramanatszoa miniszterelnök vezetésével rendkívüli ülést tartott a malgas kormány és elhatározta a kivételes állapot bevezetését Tamatave és Fenerive helységben. A France Presse közlése szerint az intézkedésre az utóbbi napokban bekövetkezett incidensek miatt került sor. Az incidensek: a helyi lakosság-nak az oktatási rendszer megváltoztatása elleni tiltakozása váltotta ki. Az összecsapásoknak 50 sebesült áldozata van.

A kivételes állapot bevezetéséről szóló közlemény rámutat, hogy tilosak az összejövetelek és a tüntetések, a fegyvereket és a löszert pedig be kell szolgáltatni a csendőrségnek. A rendfenntartó erőket ugyanakkor felhatalmazták házkutatásra a nap minden szakában.

A miniszteri kabinet ülése után Richart Ratsimandrava ezredes, belügyminiszter kijelentette, hogy a konfliktust a tanügyi intézkedések félreértése okozta. Hozzáfűzte, hogy a hatóságok és az érdekelt felek párbeszéde nyomán a félreértések nem sokára tisztázódnak.

A Telex rovatot és a VIII. oldalt
TÓTH SÁNDOR szerkesztette.

Kenneth Kaunda zambiai elnök aláírta az egyiparti rendszer létrehozásáról szóló törvénytervezetet, s ezzel csaknem egyidejűleg a luszakai kormány hivatalos dokumentumot tett közzé az állam működésének alapelveiről.

A dokumentum többek között előírja a miniszterelnöki tisztség létrehozását, s a nemzetgyűlési képviselők számának felemelését 110-ről 136-ra. Az Afrikai Nemzeti Kongresszus ellenzéki párt 19 parlamenti képviselője az új választásokig vagy mandátumának lejártáig független képviselőként vehet részt a nemzetgyűlés munkálataiban.

A Zair fővárosban megállapodás jött létre a két felszabadítási mozgalom, az Agostinho Neto vezette Angolai Felszabadítási Népi Mozgalom és a Roberto Holden által vezetett Angolai Nemzeti Felszabadítási Front egyesítéséről.

A megállapodás értelmében a két mozgalom az Angolai Felszabadítási Főtanács köré tömörül, amelynek elnökévé Roberto Holdent, alelnökévé pedig Agostinho Netot nevezték ki.

A szervezet fő feladata a portugál kolonializmus elleni katonai és politikai akciók koordinálása.

Két kormányközi megállapodást írtak alá Pekingben a Kínai NK és Guinea Köztársaság képviselői — közli az Új Kína hírgyűjtemény. A dokumentumok értelmében a

kínai fél pénz- és áruhitelt nyújt Guineának.

A taskenti szovjet-olasz tanácskozások eredményeként műszaki-tudományos megállapodást írtak alá 1973-1975-re egy földgázvezeték építéséről a Szovjetunió és Olaszország képviselői — közli a TASZSZ. Az együttműködési program műszaki és dokumentációs tájékoztatócserét és más intézkedéseket ír elő.

Aziz Ahmed, Pakisztán külügyi főtitkára kijelentette, hogy az indiai-pakisztáni háborúban elfoglalt területek csapatmentesítése után találkozóra kerül sor Zulfikar Ali Bhutto pakisztáni elnök és Indira Gandhi indiai miniszterelnök között. Ezalkalommal a felek megvizsgálják a pakisztáni hadifoglyok repatriálásának, a kasmíri helyzet rendezésének, valamint a két ország diplomáciai kapcsolatai felvételének kérdését.

Ugyanakkor egy szerda esti hivatalos közlemény arról számol be, hogy az indiai hadsereg megkezdte visszavonulását Sialkot környékéről — jelenti a France Presse.

Újraavasztották Willy Brandt kancellárt

A hetedik nyugatnémet parlament, amely a megalakulását követő napon, csütörtökön ismét összeült, jelentős szavazattöbbséggel ismét Willy Brandtöt választotta meg az NSZK szövetségi kancellárjának.

Annemarie Renger, a Bundestag elnöke a csütörtök reggeli plenáris ülést megnyitva, felolvasta Gustav Heinemann-nak, az NSZK elnökének levelét, amelyben az elnök javasolja Willy Brandt újraavasztását. A titkos szavazás eredménye: Leadott szavazatok száma — 493, ebből 269-en mellette, 223-an ellene szavaztak (a nyugat-

német alkotmány értelmében a szövetségi kancellár megválasztásához 249 szavazatos abszolút többség szükséges), senki sem tartózkodott a szavazástól. Egy szavazatot érvénytelenítettek.

A délutáni ülésen Willy Brandt kancellár leletette a hivatali esküt. A Bundestag péntek reggeli ülésén a kancellár előterjesztte az új kormánylistát.

Willy Brandtöt haladéktalanul fogadta Heinemann elnök, aki átnyújtotta neki a szövetségi kancellári kinevezéséről szóló hivatalos törvényrendeletet.

Prága

A Cseh SZK Művelődésügyi Minisztériuma és Románia Szocialista Köztársaság prágai nagykövetsége csütörtökön román könyvkiállítást rendezett Köztársaságunk évfordulójának tiszteletére.

Montevideo

Egy hétig tart nyitva a montevideoi Auditorio Carlos Vaz Ferreira hangversenytéremben a Románia a köztársaság 25. évében témakörű kiállítás amelyet hazánk montevideoi nagykövetsége rendezett.

A megnyitón részt vettek egyes központi intézmények képviselői.

Koppenhága

A Dánia-Románia Baráti Társaság román estét rendezett. Kristian Albertsen képviselő, a Társaság elnöke és George Ploieşteanu koppenhágai román nagykövet rövid beszédet mondott. Majd a Dániában turnézó Mugurel folklorgyűjtés román népzene hangversenyt adott.

Hága

Az Amszterdami Egyetem román lektora román estét rendezett.

Rendezvények Köztársaságunk kikiáltásának 25. évfordulója tiszteletére

Ezalkalommal Gh. Ciucu, a Bucuresti Egyetem lektora előadást tartott, utána a jelentővők román filmeket tekintettek meg majd holland fiatalok népi táncokat mutattak be.

Lima

A perui El Pacifico, Selecta, Radio Nacional és a Radio Luz rádióállomás megrendezi a román zene hetét. A rádiók műsorán román mű- és népzene szerepel, román és külföldi művészek, illetve együttesek előadásában. A zeneműsorokat ismerető előadások előzik meg. Ezek keretében a rádióállomások munkatársai beszámolnak a romániai zenei életéről.

Padova

Ünnepséget rendezett a Padovai Egyetem irodalmi és filozófiai fakultása együtt a román nyelv és irodalom lektorátussal.

Az ünnepségen Sorin Statj professzor előadást tartott Románia múltjának és jelenének fontosabb eseményeiről majd román dokumentumfilmeket mutattak be.

Helsinki

A román nagykövet ismertette országunk álláspontját

A helsinki sokoldalú megbeszélések keretében, csütörtökön folytatódott az előkészítő összejövetel megszervezésével kapcsolatos vita. A résztvevők foglalkoztak a tervezett európai biztonsági és együttműködési konferencia alapkérdéseivel, s több konkrét javaslatot terjesztettek elő a napirendről és a konferencia lebonyolításáról. Elsőként Marcea Bălanescu nagykövet, a román küldöttség vezetője ismertette országunk álláspontját.

első törvényhozási ülészakát 1972. december 25-re hívták össze.

Erich Honecker, a NSZEP KB első titkára szerdán fogadta a Finnországi Kommunista Párt küldöttségét, élén Aarne Saarinen pártelnökkel.

A Perui Kommunista Párt küldöttsége, élén Ernesto Rojas-szal, a párt Központi Bizottsága Politikai Bizottságának tagjával látogatást tett a Koreai NDK-ban. A küldöttséget fogadta Kim Ir Szen, a Koreai Munkapárt KB főtitkára. A vendégek megbeszélést folytattak közös érdekű kérdésekről a Koreai Munkapárt küldöttségével.

Gough Whitlam ausztráliai miniszterelnök kijelentette, hogy országa beszünteti a búza szállítását Dél-Rhodesiába. Az ausztráliai kormány — hangsúlyozta — csatlakozik a salisburyi hatóságok apartheid-politikája elleni ENSZ-akciókhoz.

Amint a TASZSZ jelenti, sikeresen befejeződött a szovjet hordozórakéták kilövése a Csendes-óceán térségében. December 15-től újra szabad a hajózás az északi szélességi 37 fok 15 perc és a keleti hosszúság 170 fok 50 perc koordinátájú térségben.

LEGFRISSEBB HÍREINK

Kölcsonös áruszállítási kormányközi megállapodást írtak alá Pekingben 1973-ra a Kínai NK és a Koreai NDK képviselői.

Li Sien-nien, a Kínai NK Allamtanácsának alelnöke megbeszélést folytatott a Koreai NDK kereskedelmi kormányküldöttségének tagjával.

Norodom Szianuk kambodzsi államfő Pekingben találkozott Lansana Beavogui-val, Guinea Köztársaság miniszterelnökével, aki kormányküldöttség élén látogatást tesz a Kínai NK-ban — közli az Új Kína hírgyűjtemény.

A Neues Deutschland című lap híradása szerint a Német Demokratikus Köztársaság és Ghána nagykövetségi szinten felveszi a diplomáciai kapcsolatot egymással.

A KKTi hírgyűjtemény közölte a december 12-én lezajlott választások eredményeit. A hivatalos adatok szerint a Koreai NDK-beli választók 100 százalékos arányban járultak az urnák elé és szavazatukat a Legfelsőbb Népi Gyűlés és a helyi állami szervek javasolta képviselőire adták. A Legfelsőbb Népi Gyűlés Elnökségének